

У 310

УМОВЫ ПАПДІСКІ:
 На 1 м-ц—90 к.; на 3 м-ц—2 р. 60 к.
 на 6 м-ц—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
 Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., імя-
 гарадзкіга—20 кап.
 Папіскі і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы
 63, трэці паверх, ад 9 гадз. раніцы да 3-х гадз. дз.
 Бел. Дзярж. Выдавецтва і на усіх мамт.-тэл. цэн.
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ПЛА
 За рэдк. 50
 Паспоро
 Пр. ш.
 Згодна з
 абраца

УНИВЕРСИТЕТСКАЯ—НАВАРОЖНАЯ 7/9
ФУНДАМЕНТ. БИБЛИОТЕКА ДЕН. ГОМУДАР.
УНИВЕРСИТЕТ 2
ФЕВР—ДОК.
 /Зв. 1./

ВАЗДА

камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АККП(б)Б.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОВА. ПАПТРА.
 7) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дз.;
 тэлефон № 10-74. 2) Скартатар рэдакцыі—
 ад 12 да 2-оо гадзін дз., тэл. № 6-19.
 3) Начы рэдактар (друкарня) ад 9 гадз.
 веч. тэл. № 6-42
 Краул. Гал. Канторае тэл. № 731.
 Кантора абвестак папіскі)

ЧАЦЬВЕР, 9 ЛЮТАГА
 1928 г.
№ 34 (2841)
 Кошт асобнага нумару ўсёгз 5 кат.

Год выданьня дванаццаты.

Да ўсіх членаў Мопр'у, да ўсіх працоўных БССР

7-га лютага 1928 году ў гор. Беластоку фашысцкі ўрад Пілсудкага араганізоўвае расправу над 133 рабочымі і работнікамі, сялянскімі і сялянскімі Заходняй Беларусі.

Польскія буржуазія ня раз ужывала падробкі і правакацыю для крывавага задушэньня рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі. Расстрэлы сялян у Косаве, разгром Беларускай Грамады і збіцьцё на дэпутатаў, арышты і паві салян і рабочых у дэфэзыве аьдзяляюцца жскравымі праўленьямі крывавага фашысцкага тэрару ў Польшчы.

Аднак, гэты тэрар ня мог спыніць імвненнаў рабочых і сялян Заходняй Беларусі да свайго сацыйнага і нацыянальнага вызваленьня.

Фашысцкі ўрад Пілсудкага, пры падтрыманьні польскіх менавікоў-пэпэсаўцаў, у зьвязнай злосьці і нявольніцці да нацыянальна-рэвалюцыйнага руху і Савецкага Саюзу, прабуе дабрацца да мозгу руху — разграміць камуністычную партыю.

Польскі фашызм фізычным вьнішчэньнем барацьбою, катаргаю і ссылкаю прадстаўнікоў працоўных Заходняй Беларусі сьпадзеецца справіцца з вьлікім вызваленым рухам працоўных мас і разьвязаць сабе рукі для будучай вайны.

Польскі фашызм і яго гаспадары — ангельскія імперыялісты, аьчуваючы гістарычную влхільвасьць свайй пагібелі, рыхтуюць новую вайну, у струменях крыві якой хочучь пахаваць влікую моту працоўных мас — набудаваньне новага сацыялістычнага грамадзтва.

Ідэя стварэньня адзінай свабоднай Савецкай Беларусі, дэсна вызваная адзіным саюзам працоўных усіх нацый і народаў, глыбока жыве ў сэрцах усіх працоўных Заходняй Беларусі і Польшчы.

Ні тэрар, ні рэпрэсіі ня спыняць влікага руху працоўных мас

Працоўным свабоднай Савецкай Беларусі! Вы ня мала пралілі крыві ў барацьбе з польскай буржуазіяй і памешчынамі. Кроў ваших братоў у Заходняй Беларусі лянецца і зарав. З іх радоў польскі фашызм вырвае лепшых сыноў.

Прадс 133-х ёсьць пачатак абдманага пляну польскага фашызму, хэікай расправы з беларускім народам і яго вызваленымі імкненьямі. За ім абдзеецца рад працэсаў над Рабоча-Сялянскай Грамадой і яе дэпутатамі. На працэсы Беларускай Грамады прыцягваецца 490 абвінавачаных і калі тысячы сьведцав. Гэтыя жэзвы працэсы сьведчаць, што ў Польшчы падрыхтоўваецца суд — расправа над цэлым народам.

Рабочыя, сяляне і ўсе працоўныя свабоднай Савецкай Беларусі! Ахвары з кожным даём павялічваюцца. Наша маральная і матар'яльная данамога павінна ўзмацніцца.

Прагэстуйце супроць разгрому рэвалюцыйнага руху Заходняй Беларусі. Сьлікайце мітннгі пратэсту. Кляймеце ганьбаю польскіх катаў. Не давайце зрабіць фашысцкай вграі чарговаў гнуснасьці над працоўнымі масамі Заходняй Беларусі.

Дамагайцеся вызваленьня прыцягнутых на справе 133-х. Дамагайцеся вызваленьня беларускіх дэпутатаў і 6.000 палітв'язьненых у Польшчы. Узмацняйце міжнародную пратэтарскую салідарнасьць.

Уваходзьце ў рады Мопр'у!

Дамагайце палітв'язьням капіталу!

Няхай жыве Мопр! Няхай жыве камуністычная партыя Польшчы і Заходняй Беларусі!

Няхай жывучь барацьбіты за свай вызваленьне — працоўныя Заходняй Беларусі і Польшчы.

Цэнтральны Камітэт Мопр'у БССР.

Усюды відна рука Англіі ЧЭМБЭРЛЕН І К° НЯ СПЫНЯЮЦЬ ПАДРЫХ-ТОЎКІ НАПАДУ НА СССР

АНГЛІЧАНКА ЗНОЎ ГАДЗІЦЬ ПРАВАКАЦЫЙНЫЯ ЧУТКІ АБ ЗАКРЫЦЦІ ФЭАДА-СІЙСКАГА ПАРТУ (Зьлева ТАСС'а)

МАСКВА, 7. У апошнія дні некаторыя органы чужаземнага друку распаўсюджвалі вымышленыя паведамленьні аб тым, быццам морскі раён, каля Фэадасійскага парту загароджаны мінамі і закрыты для плаваньня гандлёвых суднаў.

Як высвятлілася з паведамленьняў з Турцыі, першае крыніцаю гэтых заведана фальшывых зьвестак, распаўсюджаных у замежным друку, зьявілася ангельскае генэральнае консульства ў Канстантынопаля. Афіцыйная турэцкая газэта „Millet“ у нумары ад 31-го студзеня паведамляе, што брытанскі канэршыфны аташэ ў Канстантынопаля паведаміў канстантынопальскую ўправу гандлёвага флёту аб закрыцьці савецкім урадам уваходу ў Фэадасійскі порт для усіх суднаў.

Анатылійскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе, што гэтыя чуткі выходзяць ад ангельскіх прадстаўнікоў у Канстантынопаля і зазначае, што чуткі гэтыя нічым не пацьвярджаюцца. На глядзячы на абвэржоньні распаўсюджаная з зазначанай крыніцы выдумка паранейшым цыркулюе за граніцаю.

ТАСС упэўнаважаны катэгарычна заявіць, што чуткі гэтыя зьяўляюцца ад пачатку да канца ні на чым неабаснаванай злосьнай выдумкай.

Без СССР не абыйсьціся

Ангельскія прамыслоўцы чухаюць паліцыі

ЛЭНДАН, 8. Інфармацыйнае бюро прамысловых прадпрыемстваў Нью-Бэст-ля і іншых прамысловых гарадоў, як Нортумбарленду і Дэрбэйму (Англія),

выпусьцілі лістоўні, якіх, пералічваючы вьлікімімі пэтраўмі гэтага раёну, патрабуе аднаўленьня вармальных гандлёвых зносін з СССР.

Налёт на рэвалюцыйныя праф-саюзы ва Францыі Сутычка паміж праф-саюзнымі работнікамі і паліцыяй

ПАРЫЖ, 6. Сёньня вьлікі атрад паліцыі вьліўся ў памышальнае кан'фэ-рансы (аб'яднаваньне) рэвалюцыйных праф-саюзоў з мэтай затрымаць камуністага Гайяра, які там вьзыходзіўся. Паміж паліцыяй і бьўшымі ў памышальным праф-саюзнымі работнікамі адбылася сутычка. Гайяр затрымавы і адвезены ў турму. Ён абвінавачваецца ў аькаліну сьлядат да непаслушэства начальству.

Пры затрыманьні Гайяра каліфікаваны вьлікі некалькі чалавек, што вьзыходзілі

ТАМ, ДЭ МІНІСТРЫ ЗЬМЯНЯЮЦА ПАЛІЦЫЯЙ „ДЭМАКРАТЫЯ“ ПА-ЮГАСЛАЎСКУ

ВЕНА, 7. У югаслаўскім парлямэнце былы міністр Пятровіч у свайй прамове заявіў:

„У Югаславіі замаскаваная дыктатура. Дзяржаўныя пасады разьдзяцца афіцэрам. Міністры мяняюцца за аьну ноч блз сьцедам парлямэнту.“

Ілюструючы самаво по паліцыйскіх уладаў, Пятровіч саслаўся на заяву новага міністра ўнутраных спраў Радовіча, які зьяў зь сябе адказнасьць за дзейнасьць аьтранкі.

Пры гэтым заявіў, што рэвалюцыя, запрапанаваная ўрадам, была ўважана назначнаю большасьцю.

Паказаньні вырваны пыткамі Суд над Барысам Стэфанавым (5-ты дзень працэсу)

ВЕНА, 7. Як паведамляюць з Бухарэсту, на працэсе Стэфанавы адбыўся далей допыт паказаньня.

Падудым Лува Сьміградзкім (вобласць, адмышляе да Гуньні) ад Вя-

Рэвалюцыю карамі сьмерці не забіць Ангельскія дыплэматы рыхтуюць новы сюр-прыз

ШАНХАЙ, 8. Камуністычны рух не паслабляецца, аб чым сьведчаць новыя шматлікія арышты і пакараньні сьмерцю камуністаў ў Кантоне, Ухане, Шанхай і інш. гарадох. Аб паўстанцкіх партызанскіх выступленьнях прышлі вьвесткі з цэнтральнага Кітаю. «Чырвоныя Пікі» зьявіліся ў 100 кілямэтрах ад сталіцы Пекіна. На поўначы «Вьлікія Нажи» эдаліся мукдэвцам, затое «Набесныя Варота» разьбілі генэралаў.

У Шанхай ангельскія дыплэматы вьдуць вьлікі пэдаэраоныя нарады супроць Кітаю. Кітайская буржуазія, як відаць, усё больш ідзе на згоду з імперыялістымі супроць рэвалюцыі і вызваленай барацьбы кітайскага народу.

Барацьба за хлеб і за права жыць Буржуазны суд прымушаны лічыцца з воляй рабочых „Абавязковая“ трацэйская пастанова анулявана

БЭРЛІН, 7. Дрэвдзёнскі суд па справах працы ануляваў абвешчаную нядаўна абавязковай трацэйскую пастанову па канфлікце ў саксонскай металёвай прамысловасьці аб уьдзеньні ў большасьці прах-прыжэстваў 9-гадзіннага рабочага дня і скарачэньні вьдзельнага адпачынку.

Пастанова Дрэвдзёнскага суду мае вьлікае значэньне для перагляду такой-жа трацэйскай пастановы па канфлікце ў Рэйнскай вобласці і Вэстфаліі, які абхапляе 220.000 рабочых.

Справа аб канфлікце ў саксонскай металёвай прамысловасьці ўзьнікла ў судзе з прычыны таго, што саксонскія металісты працягвалі забастоўку, ня глядзячы на абавязковасьці трацэйскай пастановы і наперакор пастанове рэфармісцкіх прафсаюзаў.

ЗАКОН СУПРОЦЬ ФАБЗАЎКОМАЎ ЧАРГОВАЯ ЗДРАДА НЯ-МЕЦКІХ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТАЎ

БЭРЛІН, 8. Камісія рэйхстагу па сацыяльна-палітычных пытаньнях абгаворвала прапанову аб зьмяненьні закону аб фабрычна-заводзкіх камітэтах. Камуністычны дэпутат Рэдэль выступіў з рэзкай крытыкай урадавых партый, якія падтрымліваюць праект прадпрыемцаў зьнішчэць фабрычна-заводзкія камітэты. Прапанова ўрадавых партый зводзіцца да наступнага: калі выбарчы камітэт для арганізацыі выбараў новага фабзаўнаму не назначаецца старым фабзаўнамам, ці ўласнікам прадпрыемства (?), прапанова аб яго назначэньні можа быць унесена толькі старшынею суду па справах працы.

Сацыял-дэмакраты ўхіліліся ад крытыкі прапановы ўрадавых партый і ўнеслі толькі папраўку аб тым, што прафсаюзам таксама павінна давацца права ўносьць прапанову аб назначэньні выбарчага камітэту. Хоць праект урадавых партый быў прыняты з папраўкаю сацыял-дэмакраты, ён усё-ж у аэнове падрывае існуючы ў Нямецчыне закон аб фабрычна-заводзкіх камітэтах. Супроць праекту ўрадавых партый галасавалі толькі адны камуністы.

Пагрозы наўрад ці дапамогуць

НЬЮ-ЁРК, 7. Паліцыя паранейшаму прасьледуе басгуючыя гарняноў у Калэрадо, Окайо і Пэнсільваніі. У Пэнсільваніі адбываюцца безупынныя сутычкі паміж атрада-

Пстрычка ў нос ангельскім рэфарматарам

Індыйскія партыі працягваюць байкот камісіі Саймона

ЛЭНДАН, 7. Як паведамляюць з Індыі, Саймон (старшыня прыбуўшай у Індыю ангельскай камісіі па перагляду канстытуцыйных рэфармаў Індыі) вьслаў ліст намесьніку караля Індыі, у якім прапануе вьладзіць сумесную нараду камісіі з 7 прадстаўнікамі ад усеіндыйскага законадаўчага сходу. Ён камісія, так і прадстаўнікі законадаўчага сходу прадставаць потым у наасобку свае даклады ангельскаму марлямэнту. Копія лісту Саймона была раздана усім членам агульнаіндыйскага законадаўчага сходу.

ЛЭНДАН, 7. Агенцтва «Рейтэр» паведамляе з Індыі: «Лідэры індыйскіх партый апублікавалі заяву, у якой гаворыцца, што яны сьцым дакладным чынам разгледзілі пьлікі дэкларацыю, паказаную ў заяве Саймона. Лідэры партый зазначаюць, што іх супярэчнасьці супроць камісіі, як такой, і пляна не работ аснованы па прычынах, якія ў пляне Саймона не заграпаюцца. Таму партыі прымушаны трымаць сваё вьстававаньне вьставаць іх

ЖЫЦЦЁ ПАРТЫ

Чаму партыя супроць адрубоў і хутароў і за пасёлкі

(Да пастаной 15-га партз'езду)

Увесь ход развіцця сельскага гаспадаркі ў перадавых сельскагаспадарчых краінах паказвае, што ў сельскай гаспадарцы, таксама, як і ў прамысловасці, будучае належыць буйным гаспадаркам. У такой буйной гаспадарцы можна ўжыць з найбольшай выгадай ўсе дасягненні навукі, складаныя машыны, поўнаасобны выкарыстанне сілы прыроды і г. д.

Мы ведаем, што 15-ты партз'езд паказваў за буйную сельскую гаспадарку. — Нават добры плуг у асобнай частцы гаспадарак не акупае сабе цалком, ня кажучы ўжо аб тым, што ён недастатковы для найменш слабага гаспадаркі, а сельска-гаспадарчыя машыны — жылля, вядка і малатарня, якіх у нас не рэнтабельна (не прыбытковыя), іх немагчыма ўжыць у драбнейшых сямейных гаспадарках на карысных умовах... На базу сельска перавага больш буйнае гаспадаркі і таму яна б'е эканамічна мацнейшую і сярэднюю гаспадарку. — Казалі на 15-м з'ездзе 2. Мелатаў.

І так, мы за буйную гаспадарку. Але за якую буйную гаспадарку?

Колькі розных узораў буйных гаспадарак. У нас раней былі памешчыцкія гаспадаркі, з якімі мы пачыталі, перадаўшы большасць зямлі сялянам, а частку пакінуўшы для арганізацыі саўгасаў.

За граніцаю ж застаўся ранейшы феадалістычны шлях развіцця сямейных гаспадарак. Там буйныя феадалістычныя праглынаюць драбнейшыя сямейныя гаспадаркі, ператвараючы іх у батракоў. Так выдасла буйнае землеўладдзя за кошт драбнейшых чалавек чалавекам. Адна сельскі гаспадар будзе там свайго добрабыт за нашчасці, на разбураны гаспадарак дзесяткаў і

сотняў іных сялян.

Зразумела, наша партыя не за такую буйную гаспадарку. Партыя за такую буйную гаспадарку, якая ня толькі не разбурае сялян, а, наадварот, узнімае гаспадарку буйнаю. Партыя — за аб'яднанне сялянскіх гаспадарак у вытворчы кааператывы, у таварыства, у калектывы, у камуны.

І вось такі вытворчы сялянскі кааператывы, у якіх сяляне супольна набываюць машыны, насенне, пляменную жывёлу і г. д., у якіх сяляне прытрымліваюцца грамадскае заворкі, уборкі, збыту і закупкі, — вось такі вытворчы кааператывы, такое таварыства і ёсць тая буйная сельская гаспадарка, за якую выказаўся XV партз'езд.

У такой буйной гаспадарцы ўсе сяляне супольна будуць лепшую будучыню, палепшаючы гаспадарку, узнімаючы вытворчасць зямлі. У такой гаспадарцы чалавек ня жыць за кошт выкарыстання сіл другога чалавек, за кошт нашчасці свайго суседа. Вытворчы кааператывы або калектывы, — як мы кажам, будзе свайго добрабыт за кошт выкарыстання сіл прыроды, за кошт выкарыстання машыны і дасягненняў навукі, за кошт супольнае працы.

Але такую гаспадарку лягчэй за ўсё ўтварыць там, дзе 30—50 гаспадароў аселі, маючы зямлю ў адным месцы. Гэта — нашы пасёлкі або выселкі ў стэпавай паласе і нашы маладворныя вёскі ў паўночнай і паўночна-заходняй паласе. Калі такому пасёлку даць для агульнага карыстання трактар, сялку, малатарню і г. д., дык будзе паклазены пачатак такой буйной грамадскай гаспадарцы, аб якой мы гаварылі. Ураджай гэта і робіць. Каб паскорыць работу па пераходзе

на пасялковое землекарыстанне, на калектывнае землеўладдзя, урад праластаўляе крэдыт, насенне і машыны ў першую чаргу тым сялянам, якія пераходзяць да таварыскае формы землекарыстання, і зямлю парадкоўвае ў першую чаргу і дарма сялян, якія пераходзяць на пасёлкі.

Пасялак не разлучае, а яднае сялян. Зусім іншая справа — адрубы, а асабліва хутары.

Тут сялянін адмяжоўваецца ад другога. Ён прадастаўляе сам сабе. У нас сярэдні надзел сялянскае гаспадаркі ў эўрапейскай частцы Саюзу 8—9 гектараў, а па ўсім Саюзе — 13-14 гектараў. Вось хутарані і будзе мець у сваім распараджэнні ад 8—9 гектараў. Ну, якая машына можа акупіцца на такім хутары? Ці-ж можа такі хутарані ўтрымліваць свайго агранома, ці-ж ён можа правесці складаныя работы па абнаўленьні або асушцы? Ён усяго гэтага набываў.

Апрача таго, у такога хутарані — настаяць прыватнае ўладдзя. Дай яму волю і ён пойдзе на памешчыцкі шлях. Ён выжыве суседа, каб акругліць свае ўладдзеньні, ён супроць супольнае працы, супольнае барацьбы за лепшую будучыню. Шлях хутароў — гэта шлях прыватна-ўладдзя гаспадаркі, гэта шлях капіталістычны.

Мы супроць гэтага шляху. Мы за лепшы шлях, шлях кааперавання.

Пасёлкі дапамагаюць гэтаму, палепшаюць каапераванне, яднаюць сялян.

Таму партыя за пасёлкі, партыя супроць хутароў.

У ногу з жыццём

(Слуцкі раён, Бабруйская акруга)

Апошні пленум РКК КП(б)Б падагуліў вынікі загадоўчае кампаніі па раёне і ступені выканання звязанай з гэтаю кампаніяй работы.

Райком на пачатку працы па загадоўках правёў шырокую растлумачальную працу па ўсёй партарганізацыі. Склікаў раённы сход партарганізацыі сумесна з партактывам, на якім было пастаўлена пытанне аб чарговых задачах, звыя аных з загадоўкамі, правёў спецыяльную вузкую нараду партыйцаў, што працягваюць на сельскай гаспадарцы, спецыяльную нараду камуністычна-гаспадарчых працаўнікоў і выяжджаючых у вёску таварышоў, — усе гэтыя мерапрыемствы спрыялі правільнаму зразуменню свайго задач і абавязкаў партыйцамі ў гэтай кампаніі.

Пленум адзначыў, што апошні 20 дзён студзеня месяца партаргані адыма галоўнай свайго працы лічыла працу па ўзмацненні хлебазагатоўкі, па абарону падаткаў, страху і, за апошні час, па рэалізацыю работ па абнаўленьні сельскае гаспадаркі.

Зараз партарганізацыя накіравала ўвесь свой актыву на 10-ці дзённую працу ў вёсцы па папулярызаванні пазыкі, дапамагі сельскаму і сагнаўні падаткаў і правяркі выканання дырэктывы вясковымі кааператывамі ў галіне загатоўкі. 7-га лютага будзе пра дзень правярка вынікаў гэтай 10-ці дзёнай працы ў вёсцы.

Пасля разгляду гэтага пытання, у перапынку члены пленуму і ўдзельнікі яго — гарадскія партактыў падпісаліся на пачыну ўзмацнення сельскае гаспадаркі на агульную суму 300 рублёў.

Пленум прапанаваў партарганізацыі і ў далейшым не паслабляць тэмпу працы і ўхваліў рэд' практычных мерапрыемстваў па ўзмацненні гэтай працы.

І шавец, і кравец, і ў дуду ігрэц

Няўмірушчая рэч гэтыя пародныя прыказкі, вось і гэта — і шавец, і кравец, і ў дуду ігрэц, — народ склаў яе даўным даўно, а яна з'явілі і ў частых выпадках характарызуе моманты з сённяшняга жыцця.

Вось што піша тав. Г.— з Бабруйшчыны: «Парыцкая партыйная ячейка, якая працуе на п'ёрбскай мове, вылічвае каля 15 таварышоў. Работа якой рэдка, як крупіні ў галодныя гады. Гэта тлумачыцца тым, што сакратар якой ўсе абавязкі бяра на сябе: «кругом член, а нідзі ні членства».

Вось яго, т. Рыхліца, абавязкі: сакратар парт'яцкай выкарыстаў

Усёх саюзаў, прадаўнік у ЛКСМ, член райкому КП(б)Б, член рэвізійнай камісіі спажывецкага таварыства, член рэвізійнай камісіі пажарнага таварыства, член АПА калегіі Р. К. КП(б)Б, член праўленьня народому, памеснік старшыні Р. К. С. У., прадаўнік у сама-тужнае т-ва, ён-жа адказны за ўсе кампаніі, працаўнік райсааўз'якіму і ў дадатак партрэтны мастак... Думка рэдакцыі?»

Гэтае каляе дзят т. Г.—к. Ну і жартуе-жа т. Г.—к, падумаў я, як толькі працягаў ліст, а потым мяне аж у жах кінула.

— Бодны тав. сакратар, каля-ж ён гаворыць чытае яго, напэўна, кожны дзень па вёсцы, партыя

ПА СЛІВЦАКІ БЕЛАРУСІ

ТАЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЭСЛАНДЭНТАў

Растратчыкі камуны „Карла Лібкнехта“ прыгавар па спрэве працаўнікоў ЦРК

(Ад нашага магілёўскага карэспандэнта)

Не паспелі яшчэ пралетарская грамадзасць і пралетарскі суд пакончыць з «снадворнымі» ворагамі камуны (хто не памятае гісторыю з дастаўкай камуны запасных частак да с.-г. машын), як на сцену выплываюць новыя эзэмпляры іх, на гэты раз ужо ворагі «нутраныя».

Першы з гэтай катэгорыі — Дземяновіч Кузьма Іванавіч — чалавек пісьменны, член КП(б)Б, земляроб. Усе даныя гаварылі аб тым, што чалавек гэты будзе зусім добра падыходзіць для ролі кіраўніка справамі камуны, — вось чаму абралі яго камунары старшынёю свайго праўленьня. Аднак, Дземяновіч з'явіўся ня толькі дрэнным, але нават і кіраўніком-злачынцай.

А вось і некалькі прыкладаў з яго дзейнасці, якія характарызуюць яго сымпаты да прыватніка. Скуруны сыраў камуна навіна была здаваць Сельсаюзу ў першую чаргу. Апошні, дзякуючы Дземяновічу, атрымаў 285 скур на 3.427 рублёў, а прыватніку продана было 720 скур на 7.330 руб. «Камунар» Дземяновіч у дадатак прадаваў прыватніку скуры на 2 руб. таней кожную штучку, чым Сельсаюзу.

Праз некаторы час Дземяновіч заключыў дагавор з якімсьці Дрыгентам на пастаўку апошняму 2.000 плугоў. Плугі заказваліся ў прыватніка ў той час, як дзесяткі тысяч плугоў дзяржвытворчасці Іржавенюць на складках кааператыві. У выніку атрымалася такая блатэнія ва ўзаемных разрахунках, што прыйшлося запрашаць спецыяльную экспэртную, якая, наперакор завяршэнні Дземяновіча абавязанасці камуны Дрыгенту, устанавіла зусім адваротнае, што апошні вінен камуне 2.903 рублі 49 кап.

12.000 руб. на куплю кожнай бедняком

ПУХАВІЧЫ. (Уласны кар.). Крэдытныя таварыства намячаюць у гэтым годзе загатоўць пасення 11.310 п. РЭСУ мае пасення 3525 п. і загатоўлена праз крэдытны таварыствам 1700 п. Пярэднятэльныя палі загатоўкі пасення прадугоджае поўнае забеспячэнне пасевным матэрыялам бедняцкіх і сярэдняцкіх часткі вёсак.

Для ачысткі насення ў гэтым годзе будзе арганізавана 15 пунктаў, праз якіх будзе ачышчана 15.000 насення, замест ачышчана ў мінулы год 9.000 п.

У дадатак да ўсяго гэтага Дземяновіч растратіў 609 руб. з сродкаў камуны, фальшыва паказаўшы іх у справаздачы ўнесенымі ў касу.

Па шляху Дземяновіча найшоў і новы старшыня праўленьня Макараўка. Ён дакладна пераняў норавы свайго папярэдніка на часці добрасуседскіх адносін з прыватнымі капіталам.

Гр. Дрыгент паранейшаму заахвочваў верхаваду камуны на новыя ўчынкы. Праўдзёнае вычыла адну цану на сад, а Макараўка здаў яго ў арэнду Дрыгенту на 100 руб. таней. Таму-ж Дрыгенту ён прадаў лес камуны, ня маючы на гэта ніякага права. А больш усяго цікава тое, што як у тым, так і ў другім выпадку Дрыгент не плаціў ні канейкі налічанымі грашнікам, — усё запісвалася яму ў доўг па адкрытым рахунку (бо свайго чалавек).

Іван Лагачоў — касір камуны, глядзячы на свайго кіраўніка, не захадеў плесціся ў хвасце. Ён таксама пашоў па слядох свайго старшыні. Пры рэвізіі выявілася, што ў касе не хапае 273 рублі. Акрамя гэтага выявілася, што Лагачоў не запісаў у кнігу 500 руб., перадаўшы яму ўпоўнаважаным камуны. У выніку яго «аператывы» у касе камуны не хапіла 1.018 р.

Такія справы растратчыкаў камуны імя К. Лібкнехта.

У бліжэйшы час справу гэтых растратчыкаў будзе разбіраць Магілёўскі акруговы суд, які, трэба думаць, належным чынам пакарае тых, якія падрываюць сацыялістычнае будаўніцтва ў найбольш труднай галіне — калектывізацыі вёскі.

Н. А.

ПОЛАЦАК. (Уласны кар.). Крэйнін Леар, з'яўляючыся старшынёю праўленьня ЦРК, а гр-н Каплівіч — статстыкаў таго-ж кааператыву пэвінны былі пасілаць у Белкаапероз розныя весткі аб працы кааператыву. Але... абодва на гэты не звярталі ніякай увагі.

Суд з'яўляючыся: Каплівіч і ў тым, што ён надбайна адносіўся да выканання свайго абавязкаў у асноў прадастаўлення вестак, што рабілася сістэматычна, і Крэйніна, што ён не правяралі працы свайго супрацоўніка. Такія надбайныя адносіны да працы з боку супрацоўніка падрывалі працу кааператыву.

Бяручы пад увагу ўсё гэта, Палацкі акруговы суд прыгаварыў Каплівіча С. і Крэйніна Л. да пазбавлення волі з суровым адмежаваннем тэрмінам на адзін год кожнага без пазбавлення ў правах. Але, прыняўшы пад увагу іх не рагужанасць працай і што ніна Крэйніна з'яўляецца толькі ў тым, што ён не правяралі працы, суд яму іх зымашу. Крэйніну абавязалі выгавар, а Каплівіча — пазбавіць волі з суровага адмежаваннем тэрмінам на п'яць месяцаў.

Новая фабрыка мэблі

МАЗЫР. (Уласны кар.). На акраіне гораду Мазыра лютэ зараз стаіць корпус б. запавядаў фабрыкі «Молнія». Фабрыка гэта даўно згарэла, а машыны былі расцягнуты бандамі беднапалакцаў.

Зараз акраіна намоціў у самы бліжэйшы час у заставіцца корпусе пабудоваць першую механізаваную фабрыку мэблі.

У першую чаргу па фабрыцы мёркуецца вырабляць ваконымі рамкі, дзённы, камоды, шафы, ложка, сталы, крэслы і г. д. Фабрыка разлічана на 24.000 машына-гадзін у год пры адной з'яўленне ў 47 рабочых. Абсталяванне фабрыкі будзе складацца з 41 партытаў, на капітальнае абсталяванне фабрыкі будзе патрачана 55.000 р.

Трэба сказаць, што пабудова фабрыкі на вырабе мэблі выраўнае слаба.

М. Вадэльнік.

За дзелавую працу

Пры падыходзе да рацыяналізацыі і упарадкавання работ парт'ярату, неабходна зьяўляецца ўвагу на адну абумоўленасць, дзякуючы якой дзелавой гібкай працы перш за ўсё нашага пачатковага парт'ярату.

Справа ў тым, што работа парт'ярату большай часткай будзе інакш на дзённых дакладах, прамовах і выступленнях.

Калі зьявіцца да традыцый падольчымі, а гэта кожны з падольчых работнікаў добра памятае, дык уключы, з якой дава і з'яўляюцца з'яўляюцца на сходах, весяннях суп'яння, саміх складаных.

Пры падыходзе да рацыяналізацыі і упарадкавання работ парт'ярату, неабходна зьяўляецца ўвагу на адну абумоўленасць, дзякуючы якой дзелавой гібкай працы перш за ўсё нашага пачатковага парт'ярату.

Гэты-ж мэтал работы кап'юецца і ўсім першаначатковымі грамадзянімі арганізацыямі, якія марнуюць цэлыя вечары там, дзе трэба адразу падысці да вырабодзі асноўных канкротных і дзелавых мерапрыемстваў.

Арганізавана ўжо поўным кадр «спрыяжых» таварышоў, умяоуных прыгожа таварыш, але затое радзімы таварышам, вымчайна чамусьці ўстрымліваюцца ад дзелавога выступлення.

Прыгожа пабудаваныя дзёныя дзёны

рабочники, а гэта кожны з адвольных работнікаў добра памятае, дык убачым, з якой дакладнасцю зьяўляліся на сходы, якімі сур'ёзна, самі складаныя, самыя баявыя пытанні вырашаліся на працягу 20—30 хвілін, як дакладчыкі некалькімі дэкларацыямі выкладалі ўсю сутнасць пытання, як адразу рабілася пытанне лямі ўсіх сабраўшыхся ў адной кароткай, прастай і зразумелай былі выступленні ў сярэднях і якімі рэальнымі, кароткімі, простымі і дэларатывымі былі прынятыя паставы.

Ім цяпер ня мае патрэбы аб'яўляць нашы партыйныя пытанні пачынаючы з пераможнага парадку і да выслухоўвання на бюро партыйнага паўтарагадзіннага дакладу з сур'ёзнымі, напружанымі, аб'яўляючымі МОНП'у для пастаноўкі гэтага ж дакладу на агульным сходзе партыйнай і лічым актыўнасцю не ўдзел кожнага ў самай працы, што праводзіць МОНП, а выступленне ў сярэднях, стараючыся пераапрацаваць адзін другога грамадствам, на сутнасці ня рэдка паўтараючы адзін другога і зацвярджаючы гэтым сход на цэлы 4 га-

рабочны гаварыць, а гэта кожны з адвольных работнікаў добра памятае, дык убачым, з якой дакладнасцю зьяўляліся на сходы, якімі сур'ёзна, самі складаныя, самыя баявыя пытанні вырашаліся на працягу 20—30 хвілін, як дакладчыкі некалькімі дэкларацыямі выкладалі ўсю сутнасць пытання, як адразу рабілася пытанне лямі ўсіх сабраўшыхся ў адной кароткай, прастай і зразумелай былі выступленні ў сярэднях і якімі рэальнымі, кароткімі, простымі і дэларатывымі былі прынятыя паставы.

Прыгожа пабудаваным дакладам фіксуецца ў пратаколе амаль што не ў стэнаграфічнай форме, зусім не гадуючыся аб тым, ці будзе ён кім-небудзь прачытаным ці не.

Рэзалюцыя па дакладзе абавязкова будзе перш за ўсё састанаваннем доўгага раду дэлегатаў і адмоўных бакоў, амаль літаральна паўтараючы ўвесь даклад, а потым ужо ідзе цэлы рад паставаў, з якіх добра яна палова звычайна бывае агульнага неканкрэтнага характару.

Трэба ў першую чаргу паставіць на дэларатывую работу члені, да мінімуму скараціць пухнае красамовства і беражна адвясці да свабоднага часу партыйца.

Для гэтага трэба толькі ўскалыхнуць старыя і ачысціць выразнасць і дэларатывасць палітычнай работы з тым, што мы цяпер заваем рацыяналізацыяй і ўпрашчэннем. **Брандабойскі.**

Вось яго, т. Рыкля, абавязкі: сакратар партыйнай, выкладчык вышэйшай школы, член РВК і яго прэзідэнт, член нацыянальнага савета і яго прэзідэнт, член культурна-адукацыйнага РВК і райліт, старшыня райкомаў саюза савецкіх і гандлёвых служачых, прафуправажаны

І думаю, што тав. Доракіў мае рацыю, калі ён высювае пытанне аб ізаляцыі вылучэння, як пошту, сельпартарганізатараў. Калі гэты вопыт сябе апраўдае, дык мы яго зможам замацаваць, як востаннюю і акрэсленую фарму нашай партыі ў вёсках. Як пабудавать работу партыі на першых парах? — гэта асноўнае пытанне. Я думаю, што партарганізатар павінен перш за ўсё ўзяць устаноўку на тую вёску, азе ён жыве і мае сваю гаспадарку. Я думаю, што ў радзе іншых задач, ён перш за ўсё павінен будзе вывэрнуць увагу на захаванне пастаўленай перад намі XV з'ездам і якая заключаецца ў курсе на калектывізацыю вёскі.

Аб сельскіх партарганізатарах

(Адказ на артыкул тав. Дораківа ў газэце «Звязда» ад 26-1-28 г., № 22)

Парторг, вывучаючы асабістымі асабістымі сабой вёска, павінен імкнуцца да стварэння перманэнтнага апарату. Непрыклад, у заблудзеных мясцовасцях, ізаляцыя, ці тарфяной, у лясістых мясцовасцях — сельпартарганізатар і г. д. Калі сельпартарганізатар ачысціць, дык ён, асабістым аўтарытэтам партыі і сябе, павінен перавесці свой вопыт на групу навадзімых вёсак, разгортваючы больш шырокія мерапрыемствы пры дэларатывым сельсаветах, СКУ, кааператывах, пад кіраваннем партыйнай. На базавую партыю будзе ляжаць выработка ў КП(б)Б і прасоўваліна газэты, кнігі ў вёску і г. д.

У зычэнне лшчэ раз акажу, што гэты вопыт неабходна правесці, расправаць прыкладнае палажэнне аб партаргах, на расшыльцы і пачаць работу. **А. Эльман.**

Думаю я, як толькі прачытаў ліст, а потым мяне аж узяў нінула. — Баяны тав. сакратар, азі-ж ён газэты чытае, яго, напэўна, кожны дзень на паліцы раўда і сядзе ляў няма дзікі, — так мяне яго стала шкада. — Пудым ты, — паказалі мне з боку, — яму лшчэ, як табе, лічымца ўсюды, значыцца, ня быць нідае. **А. К. — ун.**

Нэвы дом адпачынку

ВІЦЕБСК. (Уласны нар.) Савет самаўрадаў апаратнаў вылікае паміж інальце ў вёсках Барыў пад дом адпачынку для самаўрадаў адпачынку і іх сям'яў. Дом разлічаны на 50 чал. Кожны самаўрадаў, які мае 6-месячны, стаж членства ў касе ўзамадашчэ, зможа пабываць два тыдні ў доме адпачынку за 1 р. у дзень. Рэшту выдаткаў барэ на сябе каса ўзамадашчэ.

Забойства на фабрыцы

ВІЦЕБСК. (Уласны нар.) 7 лютага, а 8 гадзіне раніцы на ігольнай фабрыцы ў гартавальным цэху знойдзены забіты 60-гадовы рабочы гэтай фабрыкі — Герын. Забойства, як відаць, зроблена ў мэтах аграблення. На словах дачы забітага, апошні меў заўважы пры сабе значную суму грошай. **А. Эльман.**

году будзе артыкул аказа 16 аўстаў, праз якія будзе ачлічана 15.000 насення, захават ачышчаных у мінулым годзе 9.000 пуд.

Каб забяспечыць у насеннай павінаў блыжэйшых гаспадарак, кроўным таварыствам намечана купіць на 12.000 руб. ковай, што дасць магчымасць забяспечыць 78—80 гаспадарак. У савецкіх гаспадарках у першую чаргу будзе праводзіцца ачыстка насення для блыжэйшых гаспадарак. **Цімафэў.**

Бліжэй да маэ, — гэкі першы вывад, які зроблі для сябе раборы

— Узмацніць працу са «Звяздай» — вакол «Звязды», як органу ЦК КП(б)Б, — вось другі вывад, зроблены

Прайдзім.

РАБОРЫ ЛЯХАЎКІ — НА СХОД!

У суботу, 11-га лютага, а 7-й гадзіне ўвочары, у мадой залі клубу імя Карла Маркса адбудзецца сход усіх тых, якія пішуць ў насценгазэты, членаў рэдкалегій і раборкаў прадпрыемстваў і ўстаноў Ляхаўскага раёну. У парадку дня — даклад аб захаванні раборкаў у сувязі з паставамі XV-га з'езду УсеКП(б). **Рабселькоркаўскі аддзел.**

Праца паказаных вышэй пытаньняў, якія ставіла перад Беларускай Насольскай Клубам само жыццё і пад уплывам якіх пачаўся разлом Клубу і стварэнне Грамады, гэты разлом вылікаўся і ў сваю чаргу адбіў больш агульны зьявішчы ў Беларускай палітычным жыцці.

Мясцовае значэнне, якое меў Менск у першыя гады заснавання Савецкай Беларусі, хутка змянілася на агульна-беларускае, і ідэя дэларатыва Беларусі ва ўмовах Савецкага Саюзу, раней незразумелая значнай частцы беларускіх работнікаў на Захадзе, пачала імпаляваць пераважна іх большасці. На ачах усіх у Менску пачала вырастаць беларуская культура, пачала прыходзіць да парадку зручэсаваная праз ваіну сельская і фабрычная гаспадарка і адсталая аграрная краіна была пастаўлена перад буйнай індустрыяльнай перспектывай. Чым больш умацаўся Савецкі Саюз, абавёрты на класавым адзінстве працоўных усіх нацыянальнасцяў, і чым больш ідэя Касцельніцка прамавалі на Эўропу, тым большае значэнне набывала СССР, як выраз прыходу Беларусі да новага жыцця. У сувязі з гэтым шырокіх беларускіх мас, незалежна ад тэрыторыі іх рассялення, Менск пачаў пераарастаць тым мескам, якія былі накрэслены Рыскай умовай.

Завастраючыся побач з гэтым барацьба беларускіх народных мас з Заходняй Беларусі за свай сацыяльна-і нацыянальнае вызваленне супроць абшарнікаў, капіталістычнай і акупацыйнае ўлады прышляхыла працэс палітычнага большасці заходна-беларускіх дзеячоў

і павялічвала прыдзягальную сілу Менску, які разгортваў працу на культурным, акамацыйным і дэларатывым адражэнні Беларусі.

На фоне ўзросту Менску і Савецкай Беларусі, з аднаго боку — узросту рэвалюцыйнай барацьбы працоўных і агульнага палітычнага народнага мас Заходняй Беларусі, з другога боку, — адбываўся працэс расставу і банкруцтва беларускай эміграцыі і яе прапаганды за дэмакратычную, г. зн. буржуазную Беларусь. Усе спалізанні эмігранцкіх нацыянальна-дэмакратычных дэларатываў на вырашэнне беларускага пытання ў рамках буржуазна-эўрапейскага аб'яўлення Лігі Нацый і буржуазна-міністэрстваў нацярпелі поўны крах. Яны на практыцы пераканаліся, што дамаганьне атараць Заходнюю Беларусь ад Польшчы супраць ітаэсам заходня-эўрапейскага панігалу. Пасля гэтага левыя частка яе з'яўлявала свае старыя погляды і зьяўляла свае спалізанні з існаваннем і росквітам БССР.

Гэтыя зьявішчы — умацаванне і ўзрост Савецкай Беларусі, узрост рэвалюцыйных настрояў і агульнае палітычнае мас у Заходняй Беларусі, а, ўраўне, банкруцтва эміграцыі — зьявілі непасрэдна адбіццё ў Вільні сярэд беларускіх палітычных партый і групачак. Левыя частка беларускае Вільні, а ў першую чаргу левыя частка Беларускага Клубу ў польскім сойме пачалі разуменьне, што стары шляхі булавання Беларусі, якія былі льяаны з напярэднім развіццём адражэнцае ідэалогіі і якія традыцыйна вызначаліся ў дэларатывым эмігранцкім, шляхі і формулы дэмакратычнай інтэлігенцыі — ня могуць задавоць патрэб новага пасля-

«ГРАМАДА»

Чаго-ж вымагалі новыя формулы і куды пры новых умовах накіроўваўся шлях Беларусі?

У сучасны гістарычны момант беларускі рух павінен быць вынікам намаганьняў не адзінак і не паміжкласавых інтэлігенцкіх групачак, але ён павінен быць вынікам пачаганьняў шырокіх мас сельскага і фабрычна-заводскага чалавечага таго, ня толькі «чыста» нацыянальным, або «народным» надкласавым, але павінен быць спецыфічна класавым, павінен быць выразам барацьбы і творчай працы мільёнаў мазольных рук рабочых і сялян. Каб перамагчы, ён павінен дэсна зьяўляцца з міжнародным пралетарыятам і сусветным рэвалюцыйна-вызваленчым рухам.

Роля працоўнай інтэлігенцыі, аб якой з гэтым гонарам разважала адражэнцае літаратура, пры гэтым не прападала, але набыла аднаваданае ня менш пачэснае месца: быць інтэлектуальным выражэннем гэтага масавага сацыяльна-вызваленчага руху.

Гістарычны шлях Беларусі прадугледжвае ў сувязі з гэтым утварэнне не дэмакратычнай парламентарна-буржуазнай рэспублікі, ці беларускай «народнай» рэспублікі, а класавай рэспублікі працоўных, улады рабочых і сялян.

Гэтка была кансэнсусна развіццём беларускай ідэі на Захадзе, кансэнсусна, якая прывяла да ліквідацыі эмігранцкай ацыі і ўраду БНР і якая адначасна аформіла Сялянска-Работніцкую Грамаду ў

Надзвычайна характэрна, што ў радох Грамады ў выглядзе яе заснавальцаў апынуліся выдатнейшыя беларускія работнікі — старыя сацыялісты В. Таранкевіч і С. Раў-Міхайлоўскі. Імёны іх стаяць на першых старонках беларускага руху, пачынаючы ад пашаніўскага перыяду, рукамі іх утварылася беларуская справа ў Вільні яшчэ вадоўга да ваіны і рэвалюцыі. Гэта, як нельга лепш, сведчыць, што наварот левых дзеячоў беларускага адражэння ад старых традыцый на новы шляхі, на якія пайшла Беларуска-Сялянска-Работніцкая Грамада, быў вынікам сумленнага ідэальнага разважання, што да сваіх вывадаў грамадаўцы прышлі не пад уплывам якіх-небудзь «бальшавіцкіх інтрыг», або асабістых эгаістычных меркаванняў, але дзеля тэй ідэі, служэньня якой яны прысвяцілі лепшыя гады свайго жыцця.

Ня менш характэрна з другога боку, што супроць Грамады пайшлі выпадковыя людзі, большасць з якіх год другі назад нікому была неведомыя, — людзі, паводзіны якіх у палітычным жыцці Заходняй Беларусі мы з поўным правам называем спекуляцыйнымі.

Першым крокам Грамады на новым шляху былі парадныя яе ўважнейшыя пытанні Беларускага адражэння, у вытанні аб адносінах паміж горадам і вёскай, паміж работнікамі і сялянамі. У напярэдняй парад, калі гэтае пы-

прыкладзе БССР, яно разумелася ў сэнсе процістаўлення збелзвонч гэтых сіл. Пасолькі пралетарыят на Беларусі, у тым ліку ў Беларусі Заходняй, моцна дэнацыяналізаваны і ў большасці па нацыянальнасці не беларускі, а вёска і сялянства захавалі беларускае нацыянальнае аблічча і зьяўляюцца крыніцай беларускай нацыянальна-творчай стыхіі, — пастолькі гэтыя два дэларатывы, згодна раўнейшаму погляду, павінен былі зьяўляцца ваража-процілежнымі, а будаваньне Беларусі, як краіны на 90 проц. вясковай, павіна было б быць абавязкова выключна на сялянства.

Грамада зразумела ўсю ідэалогію і тактычную памылкасць надобнага погляду і замест забойчага лезува аб ваіне паміж горадам і вёскай высунула лезува адзінства працоўных незалежна ад іх нацыянальнасці. Гэта ня значыла, што Грамада адмаўляецца ад ідэі нацыянальнага адражэння Беларусі: прадварот, гэта значыла, што яна хоча дасягнуць яго ня шляхам барацьбы супроць працоўных іншых нацый, якія або зьяўляюцца ахвярамі таго-ж нацыянальнага прыгнёчэння, як і беларусы (яўрэі, украінцы, літоўцы), ці ня менш жорсткага сацыяльнага прыгнёчэння (палякі), але шляхам злучэння свай барацьбы за нацыянальнае і сацыяльнае вызваленне з барацьбой усіх прыгнёчаных народаў і усіх працоўных Польшчы.

У буржуазным акружанні, што дыхае шавіністычным чыдам, асабі-

пурскае руху не сьцьвяшчы дэларатывым дэларатывым, зразумелым Раборамі пачаўшы адражэнцае ад савецкага дэларатыва ўзамадашчэ і асабістымі лямі праводзіць газэты, ня прымаючы стэнаграфічнага ўраду ў арады нацыянальнага, неадататыва поўна адбываючы ў свайх перапаўняючых вясці і шатра-цыных пераважваючых сухія дэларатывы, явяваючы факты. Пача ў карэспандэнцыйнага глыбокага вывучэння быту рабочых, яма ўказваючы на сур'ёзныя азначныя факты вытворчага жыцця прадпрыемстваў, яма коўнага асьвятленя пастроў рабочых у сувязі з тым ці іншым мерапрыемствам завода-кіраўніцтва, прафарганізацыі.

— Бліжэй да маэ, — гэкі першы вывад, які зроблі для сябе раборы

— Узмацніць працу са «Звяздай» — вакол «Звязды», як органу ЦК КП(б)Б, — вось другі вывад, зроблены

Прайдзім.

РАБОРЫ ЛЯХАЎКІ — НА СХОД!

У суботу, 11-га лютага, а 7-й гадзіне ўвочары, у мадой залі клубу імя Карла Маркса адбудзецца сход усіх тых, якія пішуць ў насценгазэты, членаў рэдкалегій і раборкаў прадпрыемстваў і ўстаноў Ляхаўскага раёну. У парадку дня — даклад аб захаванні раборкаў у сувязі з паставамі XV-га з'езду УсеКП(б). **Рабселькоркаўскі аддзел.**

часнай Польшчы, якая прыняці шавіністычнай палітыкі ўзьявіла на ступень нейкага дэларатыва фэтышу і будзе (ці прынамсі хоча будаваць!) польскую буржуазную культуру па «культурным гнаў» нацыянальных мешпастыяў, — стаяць гэты глыбока чалавечы інтэрнацыянальны пункт гледжання Грамады было ня лёгка.

Яна адразу-ж мусіла нацпацьці шалёныя напрокам у «адражэ» беларускіх інтарэсам і давала на гэтым грунце ўдзячную жыўнасць тапнай нацыяналістычнай прапагандзе.

Яно так і сталася. Варажы да Грамады лшчэ ад Валейшы і Паўлюкевіча да Ярэміча і сяньдэ Станкевіча з найбольшай зацятасцю вінуўся ласье на гэты, здавалася-б, слабы пункт грамадаўскай праграмы.

Аднак, «слабы» пункт на справе выпай неспадывана моцным. Трэба ведаць гісторыю беларускага руху і асабіва руху заходня-беларускага, каб зразумець, які прараот у галовах утварыла Грамада гэтымі сваім крокам. Заклік яе да адзінства сялян і работнікаў і да класовага адзінства працоўных усіх нацыянальнасцяў вылікаў у ачкэ гэткае нячуванне энтузіязм з боку шырокіх мас, што і ў ім, як траскі ў моры, згубіліся жаю годныя лямантацыі «нацыянальных артадоксаў».

Вось маюнак: Сівад, шмат чаго бачыўшая Вільня. Прыгожым вечарам жніўня абешчан першы публічны мітынг Беларускай Грамады. І вось вліццёная зала «Галіос» набіта да адказу. Ніколі, калі газэты, Вільня ня бачыла гэткага вліццёнага

шляхам гушчары і ідэалогічнае істэра-регулярную працу гуртка работнікаў адражэнцае і так адбываючы працу рабселькоркаўскіх суртываў і рэдакцыі на мисках, арганізацыі ў рэдакцыі інтэрнацыянальнага работніцкаў рабселько-аўскага аддзела, шматлікіх на прадпрыемствах і ў акруговым гарады, арганізацыю агульна-гарадскіх і рабселько-аўска і чытацкіх канферэнцый, арганізацыю гуртка работнікаў-раборкаў і г. д.

Плян выліцця і складаны, і раборы абядалі даць спад падтрыманню для правядзення яго палком у жыцце.

Прыняты так ама праварава раборкаў унарад-авяць пад іх карэспандэнцыя, яма паслаўляда на расьсяло дэларатыва, шат-авяць ад устаноў хутчэйшага адказу і аб вымаках безадкладна паведамаць раборкаў.

— Узмацніць працу са «Звяздай» — вакол «Звязды», як органу ЦК КП(б)Б, — вось другі вывад, зроблены

Прайдзім.

РАБОРЫ ЛЯХАЎКІ — НА СХОД!

У суботу, 11-га лютага, а 7-й гадзіне ўвочары, у мадой залі клубу імя Карла Маркса адбудзецца сход усіх тых, якія пішуць ў насценгазэты, членаў рэдкалегій і раборкаў прадпрыемстваў і ўстаноў Ляхаўскага раёну. У парадку дня — даклад аб захаванні раборкаў у сувязі з паставамі XV-га з'езду УсеКП(б). **Рабселькоркаўскі аддзел.**

Хто зьявіўся слухаць Таранкевіча? Адны беларусы? Не. «Слухаць беларускага дэпутата зьявіліся рабочыя усіх нацыянальнасцяў», — пісала «Народная Справа»: «беларусы, палякі, яўрэі — усе яны зьявіліся засьведчыць, што ў барацьбе за вызваленне працоўных — усе рабочыя браты... Адзіны сялянска-работніцкі фронт у Заходняй Беларусі, — пісала тады «Народная Справа», — гэта ўжо не адно толькі пажаланьне, гэта зьяўляецца факт. Аі самага свайго заснавання Грамада вінула заклік, каб да такога аб'яднання працоўнай вёскі з работніцкімі горадам ісьці ня шляхам тварэння асобных сялянскіх і асобных рабочых арганізацый, якія толькі не дзе на арганізацыйных «вярхох» лучыліся паміж сабою, — а шляхам тварэння адзінае сялянска-работчае партыі, якая на месдох лучыла б братоў па працы ў барацьбе за правы Заходняй Беларусі».

Віденскія рабочыя сустрэлі першае выступленне грамадаўцаў гучнымі воплескамі, з гэтым-жа энтузіязмам віталі Грамаду і выявілішыя рабочыя цэнтры Заходняй Беларусі — Горадня, Беласток, Берасьце, Пінск.

Гэта была першая бліскучая рэальнае перамога нацыянальна-вызваленчага руху над акупацыйнай гвалтаўнікамі, перамога, якая поўнасьцю вылікала з дэларатывае ўстаўкі гэтага руху. Вызваленчы рух Заходняй Беларусі стаў на цвёрты класавы грунт.

Гэта была першая бліскучая рэальнае перамога нацыянальна-вызваленчага руху над акупацыйнай гвалтаўнікамі, перамога, якая поўнасьцю вылікала з дэларатывае ўстаўкі гэтага руху. Вызваленчы рух Заходняй Беларусі стаў на цвёрты класавы грунт.

Гэта была першая бліскучая рэальнае перамога нацыянальна-вызваленчага руху над акупацыйнай гвалтаўнікамі, перамога, якая поўнасьцю вылікала з дэларатывае ўстаўкі гэтага руху. Вызваленчы рух Заходняй Беларусі стаў на цвёрты класавы грунт.

Гэта была першая бліскучая рэальнае перамога нацыянальна-вызваленчага руху над акупацыйнай гвалтаўнікамі, перамога, якая поўнасьцю вылікала з дэларатывае ўстаўкі гэтага руху. Вызваленчы рух Заходняй Беларусі стаў на цвёрты класавы грунт.

Гэта была першая бліскучая рэальнае перамога нацыянальна-вызваленчага руху над акупацыйнай гвалтаўнікамі, перамога, якая поўнасьцю вылікала з дэларатывае ўстаўкі гэтага руху. Вызваленчы рух Заходняй Беларусі стаў на цвёрты класавы грунт.

ЮБІЛЕЙ ЧЫРВОНАЕ АРМІІ--АГЛЯД

БЯВОНЕ МАГУТНАСЬЦІ І АВАРОНАЗДОЛЬНАСЬЦІ ССРС

Пара праверыць

3 23 студзеня пачаліся падрыхтоўчыя работы да святкавання юбілея Чырвонай арміі. Усюды створаны камісіі, ёсць цэнтральныя камісіі, ёсць аэрагруппы, заводы і г. д. Ёсць цэлы рад указанняў як з цэнтру, так і мясцовых камісіі.

Мартыль была пастаўлена задача зрабіць святкаваньне гадавіны Чырвонай арміі масавым святкам, каб гэта патрабна для нас, жыццых у Беларусі, як агульнае памяцё першыя польскай інтэрвенцыі, як агульнае перадавым вартуўшым нашага Савецкага Саюзу. Шатчынасьці у нас на тэрыторыі ў гэтым кірунку вельмі шмат. Зараз, пасля двух тыдняў падрых-

тоўчае работы, пара паставіць перад вамі пытаньне, як усё гэтыя дэкрэты, указы, праводзяцца на месцах, сярод рабочых, сярод сялянства, наколькі нам ужо ўдалося сьцэнтраваць усеагульную ўвагу да асноўных пытаньняў вайскавай пэдагагіі і абароны краіны, бо мала падрыхтоўчай работы да самога свята 23-га лютага і ўдзел у масавай дэманстрацыі.

Асабліва важна выліць і праверыць, што робіцца ў гэты падрыхтоўчы перыяд у вёсцы. Правэрку гэтай падрыхтоўчай работы трэба таксама правесці масавымі спосабамі: рабкор, селькор павінен асьвятляць ход кампаніі на месцах. Сонкін.

Даволі гуляць у дурня

Начскладу запасу пара падцягнуцца

Ці можам мы спадзявацца на добрую працу ў Асоавіахіме, калі самі кіраўнікі гэтай працы цягнуцца ў хвасце.

Аб чым гаворыць такі факт, што 30 студзеня на нараду кіраўнікоў гурткаў вайсковых ведаў Шэскага Асоавіахіму зьявілася ўжо 90 таварышоў (50 проц.), які гэты ў большай частцы перацягнулі камандзірамі запасу, які павінны былі-б прыйсьці на нараду ў першую чаргу, а камандзіры кадравых частак.

Пытанні, якія прапрацоўваліся на нарадзе, былі важнымі, былі абсалютна практычнай работы вайсковых гурткаў і далейшай іх работы ў будучыні 10-годзьдзем Чырвонай арміі. Але ж хто аб гэтым расказаўшы і чыйкам Асоавіахіму, хто практычна правядзе ў жыцьцё дэ-

крэтывыя наравы, калі з ічэак Асоавіахіму ня было камандзіраў запасу і кіраўнікоў гурткаў.

Кадровы начсклад, які прысутнічаў на нарадзе, на час часу, каб пайсьці растлумачыць гэты пытаньне грамадзкім ічэакам Асоавіахіму. Ён у першую чаргу мае свой непасрэдны абавязак у Чырвонай арміі, а таму на нараду ў першую чаргу павінны былі зьявіцца начсклад запасу і кіраўнікі гурткаў вайсковых ведаў.

Аэрагруппаму савету неабходна ўжыць самыя рашучыя меры супроць такіх фактаў. Даволі гуляць у дурня, пара ўзяцца за працу. Камандны склад запасу павінен больш сур'ёзна аднесьціся да сваіх абавязкаў і ўзяцца за практычную падрыхтоўку асоавіахімскай масы да абароны. Ч.

КЛЮБЫ—ДА ДЗЕСЯЦІГОДЗЬДЗЯ

Клюб друкароў. Падрыхтоўчае цэлы рад вечараў з удзелам моладзі і чырвонаармейцаў. На гэтых вечарах будуць працываіцца дэмакратыя і Чырвонай арміі, аб гісторыі грамадзянскай вайны і інш. Акрамя гэтага на вечары драмгурткаў клубу будзе валадзян спектакль. На вечары будуць прамавам найлепшыя стральцы. Пры гэтым арганізавана выстаўка вайсковых літаратуры.

Да дня дзесцігодзьдзя Чырвонай арміі прыстасоўваецца адкрыцьцё клубу.

Клюб харчавікоў, аграма цэлы рад вечараў з удзелам моладзі і чырвонаармейцаў.

Асобнай камісіяй па падрыхтоўцы да свята дзесцігодзьдзя Чырвонай арміі будуць наладжаны лекцыі на тэмы: 10 гадоў Чырвонай арміі, аб грамадзянскай вайне і інш. Да гэтага дня прыстасоўваецца выданьне юбілейнай пасьценгазэты.

12 лютага саюз харчавікоў арганізуе ўсебеларускае заводнае страдкавае саборніцтва. Перад саборніцтвам будзе з'явіцца пераход для мужчынаў на адлегласьці 10 кілям, а для жанчынаў—5 кілям.

У саборніцтвах будуць браць удзел завод «Беларусь», пракалек-

Правэрка ваянізацыі

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Падрыхтоўка да 10-годзьдзя Чырвонай арміі праходзіць пад аб'юзам—«ніводнага прадпрыемства, установы і вёскі без ічэакі Асоавіахіму, і ні адна ічэака без гуртка вайсковых ведаў».

Кампанія цесна зьвязана з перавыбарамі ічэак Асоавіахіму і будзе закончана да 15 лютага.

У мэтах удзягнення начскладу запасу ў справу ваянізацыі, 12-га лютага адбудуцца раённыя сходы з пытаньнем—«міжнароднае становішча і ўдзел начскладу ў абароне краіны».

3 10-га па 25 лютага з гэтай жа мэтай будуць праведзены падраённыя сходы з удзелам партыява, дэмабілізаваных чырвонаармейцаў і начскладу запасу. На сходах будуць абгавораны пытаньні аб перашкодах у ваянізацыі і слабасьці кіраўніцтва работ у Асоавіахіме.

Вылучана спецыяльная камісія для правядзеньня інспіраваньня ўдільных боек з удзелам вайсковых часьцей, якія знаходзяцца ў Гомелі, і гомельскім Асоавіахімам. В. З.

Жывая справа, а не бяздушны апарат

Кожны адказвае за сваю працу—даволі шукаць начальства

Шукаем начальства

Мно, па заданьні райкому, трапіла быць на паслужэньні ічэакі Дзяржстраху. Пасля дакладу аб міжнародным становішчы, пачалі разбіраць цікавае пытаньне—вынікі рацыялізацыі. Скончылася яграз шэсьць месяцаў, як Дзяржстрах быў пераведзены на функцыянальную сістэму. Замест загадчыкаў, намеснікаў загадчыкаў, паміжначыкоў, была пабудавана стройная і протая сістэма функцыянараў. Кожнаму функцыянару была даручана пэўная справа, за якую ён павінен сам адказваць, на адлегласьці па вышэйшае начальства.

Дыяграма ўстаноўкам паміж функцыянараў.

СЕЛЬКОРАМ ПРЭМІІ

КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ КАРЭСПАНДЭНЦЫЮ АБ РЭАЛІЗАЦЫІ ПАЗЫКІ

Цэнтральная камісія па дапамозе рэалізацыі сялянскай пазыкі абвясціла конкурс на лепшы допіс аб ходзе кампаніі па рэалізацыі пазыкі.

У конкурсе могуць прымаць удзел усе селькоры і сялянныя Савецкай Беларусі.

Конкурс праводзіцца па старонках газэты «Беларуская Вёска» з 1-га лютага па 1-га мая 1928 г.

За лепшыя допісы будуць выданы прэміі (агулам на пяцьсот рублёў).

Адна прэмія—радыё-прыёмнік; адна прэмія—творы Леніна; тры прэміі—барометры; тры прэміі—3 адрэзы сукна на гарнітуры; тры прэміі—3 пары ботаў; пяць прэміяў на 20 рублёў; дзесьць прэміяў на 10 рублёў; тры прэміі—3 плугі.

Конкурсная камісія выдзелена з наступных таварыстоў.

Старшыня—Шукевіч-Трацяцкаў і члены т. т. Масальскі, Абрамсон, Гарбуз, Платун, Войцешкаў, Давідовіч, Аксютчы і Адынцоў.

УСЯ БЕДНАТА ВЁСАК

ВАЎКАВІЦЫ І ГОРНАЯ САСНА падпісалася на пазыку СУРАСКІ РВК ПРАЗЯВАЎ КАМПАНІЮ

Вёска Прыборкі—на першым месцы

Бярэзіна (Меншчына). Па раёне ўжо рэалізавана пазыкі на суму больш 3.000 руб. Сяляне вёскі Прыборкі, якія выканалі 100 проц. с-г. падатку і страхоўкі, у большасьці падпісаліся і на пазыку. Лесазагатоўчыя

арганізацыі ўзялі на сябе рэалізацыю пазыкі на 16.000 руб. Папярэднія вынікі і адносіны сялян да пазыкі гавораць аб тым, што Бярэзінскі раён рэалізуе належную суму ў 40.000 р. Мэаровіч.

Чаму вучыць нас кампанія

Рэалізацыя пазыкі ўзнавоньня сельскай гаспадаркі па БССР—у самым ра гары. Кампанія пачалася 1-га лютага, прайшло некалькі дзён, а ўжо прадава аблігацый на суму некалькі дзсяткаў тысяч рублёў.

Папярэднія весткі з акруг даюць магчымасьць выліць рад цікавых момантаў кампаніі.

Асаблівым посьпехам карыстаюцца пазыка сярод беднаты. У Чэрвенскім раёне, напрыклад, сходы беднаты паставалі падпісацца кожнаму па 2 р. 50 к. Некаторыя вёскі Капыскага раёну, дзе бедныя пераважна частка насельніцтва, амаль што па 100 проц. падпісаліся на пазыку.

Заможны-ж элемент ухіляецца ад падпіскі. У Чэрвені кулакі з пенай на губах даказвалі некарнынасьць пазыкі. У Аршанскай акрузе заможны адмаўляліся купіць пазыку за «адсутнасьцю грошай». Неабходна падкрэсьліць вялікае

значэньне ў справе рэалізацыі актыўнасьці работнікаў райвыканкомаў і сельсаветаў. Сяляне вёскі Прыборкі, напрыклад, якія выканалі поўнасьцю сельска-гаспадарчы падатак і страхоўку, падпісаліся ахвотна і на пазыку. Гэта можна тлумачыць толькі добра праведзенай падрыхтоўчай і належнай агітацыяй.

Там, дзе пазык апарат ня сьпіць і актыўна працуе,—там вынікі падпіскі вельмі добрыя. Можна толькі пахваліць ініцыятыву Пухавіцкага раёну, які правёў падворны абход вёсак у мэтах азнаямленьня сялянства з пазыкай. Вынікі даволі відэачыны: у адзін дзень рэалізавана аблігацый на 425 р.

Ёсць за тое і такія раёны, якія даволі «халодна» адносіцца да кампаніі. Што ім да пазыкі! Копыскі РВК не паслаў яшчэ аблігацый і квітоў сельсаветам. Сьпяць і Сураскі і Межыскі раёны Віцебшчыны: па 1-га лютага яны не прадалі ніводнай аблігацыі. Мы павінны самым суровым чынам амагацца з нядабрымі адносінамі нізавога апарату да справы рэалізацыі. Б—ў.

Заможныкі ўхіляюцца

ВОРША. (Ул. кар.). Па Копыскім раёне за 10 дзён прадава часьцевых квітоў на 2.000 руб. У савецкай гаспадарцы Забалацьце падпісалася 47 чалавек на 197 руб., у тым ліку адзін 70-гадовы старык узяў 5-рублёвую аблігацыю.

На заводзе «Чырвоны Кастрычнік» падпісалася на пазыку 90 проц. рабочых, усяго на суму 2.000 руб.

Вучні Берасьцускай школы сьлядскай моладзі падпісаліся на 130 руб.

Большасьць пакушоў — бедныкі і сорадныкі. Заможныя ўхіляюцца. Гэта паглядзіла ў раёне вёска Расьнянскага раёну. Напрыклад, у заможных вёсках Смыкаўцы і Лыкіны сабралі падпіскі на 25 руб.—падпісаліся адны толькі бедныкі, а заможныкі адказвалі: «грошай няма».

Затое ў самых беднейшых вёсках Ваўкавіцы і Горная Сасна падпіска ахапіла амаль што ўсе 100 проц. насельніцтва.

Свой.

Школьныя працаўнікі слаба ўдзельнічаюць

Наосяньніцтва Рэчыцкага раёну з асабліваю ахвотнасьцю адносіцца да пазыкі ўзнавоньня сельскай гаспадаркі. Пасля дакладу аб значэньні пазыкі многія падпісваюцца на аблігацыі. На раёне ўжо рэалізавана аблігацый пазыкі да 3.000 рублёў.

Трэба адзначыць, што школьныя працаўнікі раёну ня зусім дастаткова ўдзельнічаюць у растлумачальнай кампаніі.

Няма загадчыка—аблігацыі не прадаюцца

Віцебск. (Уласны кар.). Аэрагруппа камісія атрымала трывожныя весткі аб ходзе рэалізацыі на месцах. Некаторыя райвыканкомы не ўдзяляюць кампаніі належнай увагі. Напрыклад, Межыскі і Сураскі раёны па 1 лютага не прадалі ніводнай аблігацыі. Наглядаюцца выпадкі недапушчальных адносінаў да пазыкі і у самым горадзе. За-

гадчык дому селяніна атрымаў для рэалізацыі аблігацый на 1.000 р. Замест таго, каб шырока паведаміць аб іх сьляні, ён дэляў дзік пасіўся з аблігацыямі па розных установах. Сяляне, якія імкнуліся купіць аблігацыі, атрымлівалі нязьяменны адказ: «няма загадчыка». А.

Заводы на вёсцы—у ролі контрагэнтаў

Капаткевічым (Мазырскага раёну). Амаль што ўсе сяляне раёну ведаюць аб пазыцы. Многія ўжо купілі пазыкі. На пазыку ўзяліся і сельскія працаўнікі. У насельніцтве пункты сьцягваліся на пазыку па 2-3 адказныя працаўнікі. Гэтыя таварышы правалі сходы сьлядскіх і аблігацый вёскаў.

Выдзелен ударны сельсавет

Пухавічы (Меншчына). Райкамісія па дапамозе рэалізацыі выдзеляла Навасёлкаўскі сельсавет, адзін з будышчых у раёне, як ударны на рэалізацыі. У насельніцтве пункты сьцягваліся на пазыку па 2-3 адказныя працаўнікі. Гэтыя таварышы правалі сходы сьлядскіх і аблігацый вёскаў.

Спрашчэньне тэхнікі складаньня бюджэту

(Эканомнарада супрацоўнікаў НКФ)

Гэтымі днямі ў НКФ было паслужэньне эканомнарады, на якое сабралася каля 100 чалавек. На параду дзень стаўла адно пытаньне—дабіцца спрашчэньня тэхнікі складаньня тэжрбюджэту, звольніць ад вялікай перагрузкі бюджэтных работнікаў. Разглядаліся таксама спосабы скарачэньня тэрмінаў працэдуры складаньня бюджэту. Гэты час былі вельмі даўгімі.

Да гэтага часу ўстановы кожны

Забараніць функцыянараў шукаць начальства. Такая паст нова давіна быць

Люб харчавіноў, акрамя па-
лага раду вачароў, аргентіноў экс-
курс рабочых у калары, у дом
Чырвонай арміі, а чырвоваармейцы
у сваю чаргу будуць прыходзіць
на фабрыкі і заводы і знавіцца з
прадпрыемствамі.

У саборніцтвах будуць браць
удзел завод «Беларусь», прапален-
тэйны завод, Харчтрест і інш.

28-га сьнеж харчавіноў возьме
удзел на ўсесаюзных саборніцтвах
па страляніне.

Зноў правад

У прэзыдыуме цэнтральнага
савету Асававіхіму Беларусі ня
ўсё спрыяюча. Пасяджэнне,
пачынае на 6 лютага, як і
заўсёды, зноў сарвалася.

На гарадку дня стаялі пы-
танні практычнага характару,
якія не патрабуюць адкладу
і павінны быць вырашаны да

юбілею 10-годзьдзя Чырвонай
арміі. Але-ж яны пакуль што
ня вырашаны. Бязумоўна, што
пры такім становішчы ў са-
мым цэнтральным саваце нель-
га чакаць добрай работы на
мясцох. Трэба палажыць ка-
нец такой нядабайнасці.

На парозе будаўнічага сэзону

1.150 тысяч р. на кватэрна- кааперацыйнае будаўніцтва

(На сесіі савету Белжылсаюзу)

Гэтымі днямі закончылася чар-
говая сесія савету Белжылсаюзу.

Цэнтральным пунктам сесіі было
пытанне аб крэдытах на кватэр-
нае будаўніцтва. Гэтыя крэдыты
значна скарачаны. Меркавалася
прымаць 2.800.000 рублёў, адну-
шчала-ж 1.150.000 р.

Старшыня Белжылсаюзу т. Ле-
нін паведаміў аб выніках кватэрна-
кааперацыйнага будаўніцтва за
1927 г. і перспектывах на сэзон
1928 г.

Усяго ў мінулым годзе было па-
будавана, адноўлена і заселена 460
дамоў на 1.200 кватэр, 7 буды-
нкаў для ганяльных прадпрыемстваў
і тры для устаноў з агульнай
плошчай у 63.787 кв. мэтраў.
Апрача таго распачата пабудова
45 дамоў на 216 кватэр і 30 па-
коў з агульнай плошчай 11.680
кв. мэтраў. Будаўніцтва было асаб-
ліва разгорнута на Гомельскай
акрузе—33,19 проц. усяго будаў-
ніцтва на БССР, Менск—18,53 проц.

Зварот Белжылсаюзу за 1927 г.
скадае 1.530.000 руб., што дае
завалічэнне на 42,6 проц. у па-
раўнішні да звароту 1926 г. За-
гатоўлена было 50 вагонаў цэмэн-
ту, 25 вагоны, 25 вагонаў жалеза
для дахаў і г. д. Цэнтральнае мес-

ца ў загатоўчай рабоце Белжыл-
саюзу займае загатоўка лесаматар-
ялаў. На 1928 г. намечана за-
гатоўка будаўнічых матар-
ялаў на 2.012.463 руб. На ўсе
матэрыялы заключаны дагаворы.
Кватэрнай кааперацыі адпущана
65.000 куб. мэтраў лесаматар'ялаў
ці 69 проц. патрэбы. Акрамя таго
адпущана 82.230 куб. мэтраў на
дровы. Зараз ужо загатоўлена ле-
саматар'ялаў 27.800 куб. мэтраў.
Дзякуючы мерам, прынятым Бел-
жылсаюзам у гэтым сэзоне, кватэр-
ная кааперацыя Менску будзе за-
бяспечана асноўным прадуктам
—цэглай. Загатоўлена 3.500.000
шт. цэглы, што зусім забяспечвае
патрабаванні кааперацыі. Прысту-
плена да вывазу матар'ялаў на мес-
ца пабудовы 40-кватэрнага дому
на вул. Карла Маркса.

У гэтым сэзоне на капітальныя
і бягучыя рамонтныя працы на лініі ква-
тэрна-арэнднай кааперацыі мяркуец-
ца выдаць 1.500.000 руб.

Сесія адзначыла рэд дасягнен-
няў у працы Белжылсаюзу. У пры-
ватнасці як асаблівае дасягненне
адзначана нармальнае забеспячэнне
патрабаванняў у матар'ялах перы-
ферыі па цэнах ніжэй уста-
ноўленых Наркамгандлем з прада-
стаўленнем шырокага крэдыту.

Адноўім зруйнаваны горад

НОЛАДАК (Уласны кар.). Наш го-
рад асабліва пацярпеў у гады гра-
мадзянскай вайны. Шмат дамоў бы-
лі знішчаны пажарамі, частка мо-
ста пацярпела ад гармат.

Тыя мерапрыемствы, якія пра-
ведзліся ўладай могуць толькі част-
кова аслабіць вогненны крыж.

Што зроблена ў гэтым напрамку?
Кватэрнай кааперацыяй аб'яднана
815 чал. У мінулым годзе адбудав-
лены адзін дом па 10 кватэр, за-
лепаваныя пабудова дзвюх тэм.

цыі перададзена 32 дамы на 192 кв.
Зараз складзецца праект пабудовы
рабочага пасёлку на заводзе
«Дрэвапрацоўчык».

Асвятленні гораду арганізавалі іні-
цыятыўную групу па стварэнні ква-
тэрна-будаўнічага кааператыву.

Гэтыя поспехі невялікія. Буду-
чы сезон павінен прайсці пад зна-
кам пашырэння будаўніцтва.

Неабходна, як можна хутчэй, за-
лачыць раны, якія нанесла гораду
грамадзянская вайна і акупацыя
акупацыйнага вайска.

дзі чыбі на вышэйшае начальства.
Дыяграма ўстаноўка паміж футу-
рыстычных усрорэў, павязаных
адзельна, пададзельна, сталы, сакра-
тарыяты, замянілася простаю сет-
каю слупікаў, памечаных дзесятыч-
наю сыстэмаю, дзе кожны функцы-
янар займаў сваё пачэснае і адказ-
нае месца.

Не абмыслася без анекдатычных
казусаў. Рацыяналізатар — спэц
расставіў і ўсе сталы па функцыя-
нальнай прымеце—0,10, 0,11, 0,12
і г. д. Аднаму з супрацоўнікаў, стол
ясoga ня бачыў ясных прымяненняў
слова, захацелася, каб хоць адзін
прамень упаў на яго функцыяналь-
нае месца. І небарака высеўну стол
бліжэй да вакна. Які-ж жак агар-
нуў рацыяналізатара, калі апошні
ўгледзеў 0,11 не на пазваным мес-
цы.

— Што-ж ты зрабіў, таварыш,
ты-ж перавярнуў уверх нагамі ўсю
маю рацыяналізацыю!

А цэнтр справы ня ў гэтым
казусе. Бяз казусаў ня бывае. Які-
ня, а рацыяналізацыя зьберагла
ў скарбніцы дзяржавы дзесяткі
тысяч рублёў. Аб казусах, аб да-
сягненнях гаварылі члены ячэйкі,
гаварылі беспартыйныя. Актыў-
насць у абгаворванні справы бы-
ла надзвычайная.

У часе далейшага абгаворвання
вынілася шмат цікавых момантаў.
Вось, напрыклад, стары работнік
пабудоваў новую схему справаздач-
насці, якая-б значна скараціла

маць начальства.
Такая пастнова павінна быць
вогненна злітарані выдалена на
сьлёзах усіх нашых савецкіх і гра-
мадзкіх устаноў.
Скажам—чаму?
Бо ў шувальні начальства, у ад-
сутнасці адказнасці за даруча-
ную табе справу ляжыць корань
бюракратызму.

Нас заідае старая ганебная тра-
дыцыя: адказвае за ўсё загаліч.
Ужо памеснікі загадчыка спасы-
лаецца на загадчыка. Чыны «по-
ніжо»—кроку ня могуць ступіць,
ня спытаўшыся дазволу началь-
ства. І таму такія адносіны да
справы — папісаў, правумараў,
правёў па «выходных», а там
хоць трава не расці. Ня я адказ-
ваю, адказвае загадчык. Трэба га-
рачы жалезам вышальваць гэтую
архібюракратычную традыцыю.

РСІ трэба перавесці на функ-
цыянальную сыстэму тыя паркамат-
ты і ўстановы, якія яшчэ да гэта-
га часу ходзяць, як заблуджаныя
ў лес, у лібірынце адзелаў і пад-
адзелаў. Галоўную увагу трэба
выявіць на адказнасць працаў-
нікоў.

Адказнасць кожнага функцыяна-
ра за даручаную справу—вось дзе
ратунык ад балачкі бюракратызму.
Кожная ўстанова павінна вынесці
загал:

Забараняем шукаць начальства.

А. Сяніковіч.

Да гэтага часу ўстановы кожны
год прадстаўлялі свае каштарысы з
дадаткам усіх справак, колькасці
плошчы, телефону, вышэйшай літа-
ратуры, форм дзелаводства, нору
спэцпракці і г. д. Эканомнарада
прапанавала, з прычыны стабіліза-
цыі форм выдаткаў, у далейшым
прадстаўляць толькі характаны да
каштарысаў гэтага году. У зьвязку
з гэтым павяшыцца колькасць
папер, перапіскі, дадаткаў да
каштарысаў і г. д.

Каштарысная наменклатура на
1927-28 г. хоць і аб'яднае рад
выдаткаў, але недастаткова. Эка-
номнарада прапанавала выпрацаваць
камбінаваны вымяральнікі, якія
абхавляюць рад вілаў таго ці ін-
шага выдатку. Нарада прызнала
магчымым распрацоўку гэтых вы-
даткаў праводзіць ня ў часе кашта-
рыснай кампаніі, а ў працягу ўся-
го году. Гэтым самым павяшыцца
нагрузка ў працягу ўсёй бюджэт-
най кампаніі. Унесен цэлы рад
прапановаў, якія значна спрашчаюць
тэхнічныя работы па падрыхтоўцы
каштарысаў. Нарада выкавала за
неабходнасць у далейшым сваяча-
савата зацверджання каштарысаў
законадаўчымі органамі БССР (не
пазней 15 маі).

З прычыны позняга часу эка-
номнарада была адкладзена і пра-
цяг яе будзе гэтымі днямі.

А. К.

ЗАГАТОЎКІ

Што дала загатоўчая кампанія Белкаапсаюзу

У гутарцы з нашым супрацоўні-
кам загадчык хлеба-сырцовым ад-
дэлам Белкаапсаюзу т. Серадзін-
скі заявіў наступнае:

Загатоўчая кампанія Белкаапсаю-
зу пачала разгортвацца ўзмоцненым
тэмпам толькі з 10-га студзеня.

У студзені спажывецкая каапера-
цыя загатоўвала асвожавых прадук-
таў 2,9:3 тоны, г. зн. палову тэй
колькасці якая загатоўлена за час
з ліпеня да студзеня.

Загатоўкі сырцу таксама зрушы-
ліся: ільну і кудзелі загатоўлена за
студзень на 51.000 руб., скурсырцу
—на 70.000 руб. і рознага эксперт-
нага сырцу—на 2:0.000 руб.

Наогул, за студзень сырцу ра-ам
з хлебнымі прадуктамі загатоўлена
на 635.000 руб., у той час, як за
першыя 20 дзён усяго загатоўлена
на суму 298.000 руб. Такім чынам,
рост загатоўвак у апошнюю дэкаду
даў павышэнне над першымі дзямі
на дэкадамі амаль што на 150 проц.

Загатоўка шчаціны і конскага воласу

За першы квартал гэтага году
Белдзяржгандль загатоўваў 19,1 тон
шчаціны супроць вызначаных на
плане 15,7 тон —павышэннае пля-
навае выкананне.

У хвасьце па загатоўках пакуль
што ідуць Гомельскі і Віцебскі спа-
жывецкія саюзы, але некаторае
ажыўленьне ў загатоўках адчуваец-
ца і там.

Трэба адзначыць што за апош-
нюю дэкаду ўзмацнілася паступленне
буйнога скурсырцу.

Цікава адзначыць, што студзень-
ская загатоўка экспертнага сырцу
дае выкананне гадовага пляну на
27 проц., а студзеньскае заданьне
па загатоўцы экспертнага сырцу
выканана на 150 проц.

У адносінах хлебапрадуктаў
ўскладаюцца надзеі на люты і са-
кавік месяцы, бо гэтыя месяцы
асабліва павінны спрыяць загатоў-
кам.

У фінансаванні загатоўвак, з пры-
чыны ўдзялення ў работу вялікае
колькасці спажывецкіх таварыст-
ваў, якія ня ўдзельнічалі раней у
загатоўчых работах, адчуваецца не-
каторыя затрудненні.

А.

Загатоўка скурсырцу ў студзені

Паводле вестак бел. канторы
Скурсындыкату, у студзені загатоў-
лена па БССР 18.500 буйных скур
і 29.200 дробных. Загатоўчы плян
выканан на буйным скурсырцы на
63 проц. і па дробным—на 106
проц., у тым ліку па апойку—на
115 проц.

Студзеньскі плян на апоек вы-
канан на 115 проц. у той час, як
у першым квартале плян на апоек
быў выканан толькі на 73 проц.
Плян па загатоўцы аўчыны ў
студзені выканан на 97 проц., та-
ды, як за першы квартал выка-
наньне пляну складала толькі 84
проц.

У студзені таксама павялічылася
паступленне каўны на ў гэтым ме-
сяцы загатоўлена 1.000 штук кон-
скіх скур, тады, як за ўсе тры
месяцы першага кварталу (сэзон
па загатоўцы конскага сырцу) па
БССР было загатоўлена толькі
1.100 штук.

Выкананьне загатоўчага пляну
на 1-га лютага (кастрычнік студ-
зені) характарызуецца такімі ліч-
бамі: па буйным сырцы—67 проц.,
па дробным сырцы—84 проц. На-
дабор супроць плянаў абумоўлен
выключна напружжэннем скурсыр-
цы, вынікі дасягненні ў гэтым
сэзоне.

дасягненні заводзе і на Чалюшча-
віцкім бровары.

Бровар рэалізаваў пазыкі на
510 руб. Лесавільны завод—на
1360 р. Усяго па раёне рэалізавана
пазыкі на суму 2.000 руб.

На ўсіх селянскіх сколах выво-
сяцца паставы аб тым, што кожны
селянін павінен купіць абліга-
цыі і што пры атрыманні грошай
за працу па паловцы бульбы або
лесаматар'ялаў для явадаў трэба
абавязкова купіць аблігацыі.

Для рэалізацыі па гэты прыцяг-
нута пакуль што 36 контр-агентаў
у тым ліку і настаўнікі вясковых
школ.

Вайсбургт.

ПАДРЫХТОЎКА ДА СЯЎБЫ

Яшчэ 842 машыны для ачысткі насення

Лёзуг «ніводнага фунта не
ачышчанага насення для па-
севу» у наступную весну выкон-
ваецца пры максыму напруж-
насці, як з боку Наркамзему, гэ-
так сама і з боку сельгаспадарчай
кааперацыі.

На лініі Наркамзему для існую-
чых, а таксама і для новых пунк-
таў па ачыстцы насення, набы-
ваюцца (апр ча тых, якія ўжо
ёсць) наступныя ачышчальныя і
сартвальныя машыны: 175 тры-
раў-кукаладборнікаў «Гейда» і 93
цыліндраў да іх; 60 змеек для ачыст-
кі ауса ад вікі і гароху; 150 сар-
тыровак «Трымумф»; 25 сартыровак
«Клейта»; 50 трашчотак для ачы-
сткі насення ільну, і нават у гэ-
тым годзе набываюцца ашчэ 6—7

«Бускут», г. зн. машыны для ачы-
сткі каўшыны ад кускуты—паве-
лікі.

Па лініі Белсельсаюзу набываец-
ца таксама: 93 шт. трыераў, 20
змеек; 150 сартыровак «Трымумф»
з 10 сітэмі і 50 з 4 сітэмі, 50
сартыровак «Клейта», 50 ільняных
трашчотак і 12 «бускут»,—машыны
для ачысткі каўшыны.

Па лініі Белсельсаюзу справа па
сартаванні і ачыстцы насення
зыходзіцца вельмі ў якім станові-
шчы: у мінулым годзе, пры крэдыт-
ных, сельгаспадарчых і машынных
таварыствах існавала сталых 81
ачышчальных пунктаў, а ў гэтым
весну пры машынных тавары-
ствах дадаткова будуць адкрыты
яшчэ 113 пунктаў.

Пасеў культуру будзе павялічаны

МАЗЫР. (Уласны кар.). Па плане
падрыхтоўкі да пасеву будзе
праведзена 33 с.-г. курсыў у вясках
і пасёлках. Праз гэтыя курсы мярку-
ецца прапусціць 1.450 чалавек. Апра-
ча гэтага для пасевунай кампаніі будуць
скарыстаны школы селянскай моладзі і
с.-г. гурткі.

Практычныя мерапрыемствы паступ-
ля: змяняюцца плошчы пасеву куль-
туры над пунктам погляду большага
ўважэння каранёплоду, кармавых
траў; ільну, канавель, аўсу, ічменю
і г. д. з аднаўленнем памяншэннем
плошчы пасевунай жыта, грочкі і проса.

Практычна накіраваная праца ў па-
севунай гмінацы пачынаецца па дзённых
лініях: накіраванай і дэманстрацыйнай.
Наказальных участкаў будзе аздаво-
на ў надхалоднай кампаніі 12, дэ-
манстрацыйна-наказальных участкаў
287. У гэтай рабоце неабходна, каб на
мясцох была зьле пята ўвага на тое,
каб гэтыя наказальныя участкі закла-
дваліся на бядніцкіх гаспадарках.

Насенне паступае

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). Сельсаюз
атрымаў з Вільбурскі адзін вагон
насення каўшыны, якое і раль-
мяковае. Хутка прыбудзе на-
ступны вагон насення ічменю.

Загатоўка насення

СЛУЦК. (Уласны кар.). Усяго мёр-
куецца загатоўка па раёне 320 тон на-
сення розных культур. З гэтага ліку
сарадзкі і сімафоні—2 тоны вікі і
лубіну—на 50 тон, каўшыны—20 тон.

Падліку машын няма

МАЗЫР. (Уласны кар.). Яшчэ
і да гэтага часу адсутнічае па ліч-
машынізацыі вёскі. Невядома, якім
сацыяльным групам індывідуаль-
ных закупшчыкаў пападае машы-
на. Невыстарыцьна разгорнута і
аформлена сетка машынных тавары-
стваў. Па акрузе налічваецца 21
таварыства, але з іх існуючых дзе-
лячэ янобра аформленых усяго 9.
Такое зьявіцца гаворыць за тое,
што да пасевунай кампаніі ў Мазыр-
скай акрузе з машынамі справа
будзе стаяць вёска.

Пытаньне ачысткі насення да
гэтага часу абстаяла ня зусім доб-
ра. Так, напрыклад, у 1926-27 г.
ачыстка насення з агульнае сумы
засеву складала 9,5 проц. Бязу-
моўна, што ў гэтым годзе трэба
павысіць увагу на павялічэнне

У ПРЭЗЫДЫУМЕ АКРВЫКАНКОМУ

— **НОВЫ САКРАТАР АКРВЫКАНКОМУ.** У зьвязку з абраньнем сакратара акрвыканкому тав. Жуковіча на сталую працу ў АКК-РСІ прэзыдыум акрвыканкому звольніў яго ад абавязкаў сакратара і абраў сакратаром члена акрвыканкому тав. Каранеўскага (былы старшыня Койданеўскага райвыканкому).

— **НОВЫ СКЛАД АКРУГОВАЙ ПЛЯНАВАЙ КАМІСІІ.** Прэзыдыум акрвыканкому зацьвердзіў новы склад плянавай камісіі. У склад акруговай плянавай камісіі ўвайшлі: т.т. Філатаў, Жуковіч, Данишэўскі і Шуб. Старшыняй плянавай камісіі абраны тав. Рабіновіч.

— **АБ'ЯДНАНЬНЕ АПТЭК У РАЁНАХ.** У мэтах лепшага абслугоўваньня насельніцтва мэдыкамі і з прычыны недастачы добрых фармацэўтаў, прэзыдыум акрвыканкому паставіў правесці ў бліжэйшы час аб'яднаньне больнічных аптэк з аптэкамі, якія знаходзяцца на не гаспадарчым разраўнуку. Аб'яднаньне паставіў правесці ў Лагойскім, Пleshчаніцкім, Халопеніцкім, Грэскім і Астравіцкім-Гарадзкім раёнах.

— **АДМІНІСТРАЦЫЙНЫЯ ЧАСЬЦІ ПРЫ РВК.** Прэзыдыум акрвыканкому паставіў узбудзіць хадайніцтва перад СНК аб арганізацыі пры

РВК адміністрацыйных часьцей. У абавязкі адміністрацыйных часьцей уваходзіць: разгляд пратаколаў за парушэньне абавязковых пастаноў, за лесапарушэньне, выдача дазволу на гандаль віном і півам, арганізацыя прымусовых прац, нагляд за выкананьнем пастаноў цэнтральнай і мясцовай улады і нагляд за працай сельскіх і местачковых ЗАГС'аў.

— **АДНАЎЛЕНЬНЕ ЗГАРЭУШАГА МЛЫНУ.** Акрвыканком і Уездзёнскім райвыканком прыняты тэрміновыя меры да аднаўленьня нядаўна згарэўшага млыну Уездзёнскага РВК. На атрыманых страхавых грошы ад Дзяржстраху ў суме 4300 руб. і на адпущаныя мясцовыя сродкі прыступлена да аднаўленьня млыну. У Менску ўжо закуплена абсталяваньне для крупадэжкі і аднаўляюцца вальцы. На працягу бліжэйшага месяцу млын будзе адноўлены.

— **ЭКАНАМІЧНАЕ ПАЛЯПШЭНЬНЕ СТАНОВІШЧА МЯСТЭЧАК.** Акрвыканком камандыравана спецыяльная камісія з прадстаўнікоў акрплану, акрза і спажывецкай напярарцы для вывучэньня становішча мястэчка Капыль. Камісіяй на месцы будзе вывучана становішча насельніцтва і магчымыя мерапрыемствы па гаспадарчым узмацненьні гэтага мястэчка.

ПЕРШАБЫТНАЯ СТАЯНКА У ГЭМЕЛЬШЧЫНЕ

Запрошаным інжэньерам з Акадэміі Наук для дасьледаваньня першабытнай палеаэгітычнай стаянкі спецыялісты падараталог В. І. Громаў у гуртарм в нашым супрацоўнікам адносна завярчэньня свае працы заявіў:

Першабытная стаянка чалавека, знойдзеная каля вёскі Берджы, Гомельскае акругі, зьяўляецца дагістарычным і вельмі цікавым помнікам жыцьця тагочаснага чалавека і яго культуры. Матар'ял дабыты ў часе раскопкі гэтае стаянкі разам з іншымі ўжо знойдзенымі, хоць крыху дазваляюць нам прыдзьвігнуць асьцонку і глянуць у сьвету мінуўшчыну водальнае ад нас эпохі палеоліту (старакаменны век).

Вывучэньне матар'ялаў, сабраных пры раскопках гэтае стаянкі, яшчэ пачалося, але не скончылася, і там дасьледчыкі ўжо набыты, сьведчаць, што чалавек пасяліўся ў дзярэнавай Беларусі вельмі даўно 18—20.000 год таму назад.

Гэаграфічнае абмежаваньне паказала, што гэтая стаянка адносіцца да каля ледніковага перыяду, да таго часу, калі суцэльны ледніковы насьціг ужо пачаў шакарацца. Але клімат заставаўся яшчэ больш халодным, чым дзясёць, і чалавек прыходзіўся весці суровую барацьбу за існаваньне.

Гэта быў перш-на-перш паліўніч. Прыладамі паліўніча яму служылі дронкі, каменны і паліўнічыя ямы. У той час людзі яшчэ не ведалі зьлітка і страл. Але з тымі прымітыўнымі каменнымі прыладамі, якія меў тады чалавек, ён мог здабываць сабе навар такіх адлікіх зьявіроў, як мамантаў.

На стаянцы пад Берджам знойдзены рэшткі мясца, чым 16 мамантаў. З іншых жывёл тут былі знойдзены рэшткі яшчэ, які дзясёць жыве да гэтага часу паўнач за паліўнымі кругам, вядзючы на вышэрага надзьведзе, аднаго з самых страўных і небясьпечных драбніц для дагістарычнага паліўнічага, дзясёць зусім вымерлага, зьлікага камя, які таксама дзясёць на сустрэкаецца ў гэтых мясцох, біова і ваўка.

Усе гэтыя жывёлы служылі чалавеку на толькі для харчаваньня. З скур іх ён прыгатаўляў сабе адзеньне, шыў іх сукнажыльнямі (падобна сучасным, вяснімосам), пры дапамозе іголачка, вельмі ўважліва вырабленых з біўня мамантаў.

З буйных жывёл ног і рабры ён прыгатаўляў сабе рознастайныя інструманты, а некаторыя коскі асабліва багатыя злучанымі (пазванкі мамантаў) ужываліся ім, вядома, у якасьці апазу, бо лесу ў гэтых мясцовасьцях ішчэ амаль не было.

Прыгожыя, бліскучыя зубы жывёл, асабліва клякі пясца таксама выкарыстоўваліся ім. Чалавек выгатаўляў з іх нарэзі, свідручы іх коравы тонкім праміявым астрым. Паводна паводна вырабляліся і з біўня мамантаў.

Ёсць таксама вяснімосы і па тое, што чалавек у гэты час ужо быў знаёмы з ужываньнем чырвонай і жоўтай охры. У адной з стаянак гэтага часу былі знойдзены ступачкі з біўня мамантаў са сьлідамі пакінутай на дне охры, якой чалавек, мабыць, размацоўваў сваё цела. Такім чынам, патраба падр'арбоўваць сваё цела ўзнікае ў глыбокую старажытнасьць і захавалася да сучаснага моманту.

Вяснімосам, пры дапамозе іголачка, вельмі ўважліва вырабленых з біўня мамантаў.

Біўні мамантаў асабліва высокая дзясёць чалавекам. З яго ён вырабляў розныя фігуры, гадоўным чынам, упрыгожваў іх гравіроўкай жывёлін. Гэта выконвалася настолькі добра, што ў іх можна ўлічыць усе зьявіроў, якіх хацеў паліўніч першабытны «мастак».

Вывучэньне дагістарычных помнікаў гэтае эпохі патрабуе шмат працы, сродкаў і сумеснай работы многіх спецыялістаў архэалагаў, геалагаў і батанікаў. Таксама вывучэньне і новае беларускае стаянкі. Не навуковае значэньне вельмі вялікае і здабыты ў гэты момант матар'ял прадстаўляе буйны навуковы ўклад у справу вывучэньня каменнага веку на тэрыторыі нашай краіны ў БССР, але і за яе межамі.

Дзясёць дасьледаваньне гэтай стаянкі дапаможа ўважліва, як ужо з вядомымі стаянкамі СССР, так і заходня-эўрапейскімі.

Зьверскі самасуд кулака над батраком

Каля пяці год часу было патраба для таго, каб выявіць і ўстанавіць амаль нячуваннае ва ўмовах Савецкага Саюзу ачужчэньне, якое межа месца ў 1923 годзе. У той час гэта гісторыя распавядалася мясцовымі судовымі ўладамі проста да наіўнасьці. Прышоў, зазначаецца ў матар'яле, уласнік хутару «Школьнікі», Полацкае акругі, Кара Лепін у Полацкі крэм. вышук і заявіў, што ён забіў алодзю, былога свайго батрака Яна Рудзіта ў момант, калі апошні хацеў зрабіць пакражу. Сьведчыцы ўладзі прышлі да заключаньня, што «алодзю» памёр не адразу пасля агнястральных ран, зробленых яму Лепіным, а скаваў ад сьцёку крыві і холаду (справа была ў морозную зімовую ноч). На надставе гэтага нарэду 1-га участка Полацкае акругі паліцэй магчымым прыдагнуць хутараніна Лепіна амаль толькі за... некалькіх дзясёць параненаму. Між іншым, на амністыі 6-га Усебеларускага Зьезду Саветаў, суд справу зусім спыніў.

У чэрвені 1927 году пракуратура Беларускае рэспублікі, куды справа паступіла ў парадку нагаху, аб'явіла ўвагу на гэты рад дзясёць абставін гэтае, як здавалася Полацку, вычэйнай гісторыі і апрасталава да пачатку ад першай істанцыі ў Варшаві ў БССР.

Унедаўмы на месца адаронна ў Менску сьведчы на магчымае вядомы спадчынік у вядомай охры.

акружаючым адзінаццаці ў бок і стрэліў з паліўнічае стрэльбы буйным шротам у жывот Рудзіта. Батрак зваліўся, абліваючыся крывёю і корчачыся ад болю. Забойца толькі холадна праказаў: «сабацы — сабака зьмерць» і накіраваўся разам з іншымі дамоў. Не дайшоўшы, аднак, да дзясёць, гэты зьвер-кулак абярнуўся і стрэліў яшчэ раз у Рудзіта, які ляжаў сьпіноў ўверх.

Медыцынская экспэртыва ўстанавіла, што Рудзіт жыў яшчэ да раніцы і скаваў не ад ран, а ад моцнага сьцёку крыві і ахаладжэньня цела. Сьведкі апавядаюць, што жонка Лепіна сьцягнула боты з ног яшчэ жывога Рудзіта, якія нібы належалі Лепіну. Стогны і крыві параненага былі чутны навокол усю ноч, аднак, ніхто яму не дапамог. На заўтра пасля забойства Лепін загадаў свайму новаму батраку Куклаву пагнаць самагону, зачыляючы, што будучы госці. Ён праціў таксама Куклава ў выпадку допыту паказаць, што Рудзіт пры спробе затрымаць яго, пакінуўся на яго, Лепіна, жадаючы забіць.

Справа перадава для слуханьня ў Полацкі акруговы суд. Трэба думаць, што суд на прыме над увагу дзясёць гэтае справы і аднаведчыцы, які бліз прычыны забіў свайго батрака за тое, што той шукаў зімовага прытулку... у яго жне.

ПРЫЕЗД т.т. Ягорава і Сяргеява

Учора ў Менск прыехалі камандуючы войскамі Беларускай ваеннай акругі т.т. Ягораў і Сяргеяў. Таварышы Ягораў і Сяргеяў азнаёмліліся з ходам зімовае вучобы Чырвонай арміі.

Каналізацыя і вадаправод

На 1928 г. Цэнтральны СССР адвуснае Беларусі на каналізацыю 750.000 руб. (г. Менск), на вамярэнне і перабудову вадыправаду ў розных гарадох—284 тыс. руб.

436.000 руб. на пабудову трамвая

Беларускі навукальны банк у гэтым годзе маркуе адвуснае зь сваіх сродкаў на пабудову трамвая ў Менску.

23 новыя аўтабусы

Для БССР, згодна імпартавага пляну, на 1928 год закуплены вагранінай 23 аўтабусы і 7 легкавых аўтамабіляў. Выпісаны аўтабусы такога-ж тыпу, як і курсуючыя аўтабусы на Менску. Заключана дагавор з Аўтаграсам у Маскве на выроб для значнай колькасці аўтабусаў-кураваў савакожай вытворчасці. Першая партыя машынаў чаканецца ў чэрвені месцамі. Усе аўтабусы будуць разьмеркаваны па Беларусі. А дзясёць аўтамабілі разьмеркаваны паміж дзяржаўнымі арганізацыямі. Апрача таго аўтамабіляў закуплена для Беларусі 15 матацыклаў.

Праект чыгуначнай веткі да халадзільніка

Пры камітэце адбылася тэнічная праца па пытанні аб пабудове чыгуначнай веткі да халадзільніка. З 3-х варыянтаў веткі пакінут пакуль адзін варыянт Ільінін-Палыскага. Згодна гэтаму праекту ветка злучыць халадзільнік да 70 км зь вярсты МБЕ чыг. Для гэтае веткі прызначылі пабудовачна-аправажны мост пры раку Сьвіслач. Пабудовачна-аправажны мост будзе пабудаваны ў перыядзе з чэрвеня па верасьне.

На Асінстроі

Асінстроём завярчэна пабудаванне праекту часовай электрычнае стаянкі ў Выдрынах. Праект будзе перадава ў Галоўэлектра на зацьверджаньне. З 1-га сакавіка маркуецца прыступіць да працы па пабудове стаянкі. Дзяржаўнаму электратэхнічнаму тэстсу дан рад завазаў на абсталяваньне ліній і пасьлук.

7 новых унівэрсытэцкіх клінік

ВДУ распрацаваў праект пабудовы 7 клінік пры унівэрсытэцкім гарадку. Намечана пабудова дзясёць тэрапэўтычных клінік, дзясёць хірургічных, акушэрска-гэнікалагічнае, клінікі па хваробах вуха, горла, носа і клінікі па скурна-вэнэрных хваробах. Праект адаслава ў Маскву для дэталізацыі.

Дармовыя электрычныя ўводы

Агульнагарадзкі сход сяброў сэкцыі працаўнікоў друку
адбудзецца сёньня раўна а 7 гадзіне ўвечары ў памяшканьні клубу друкароў.
АБВЕСТКА ДНЯ: 1. Справаздача ЦБ сэкцыі прац. друку Бел. дач. т. Шуневіч-Трацьцякоў.
 2. Выбары дэлегатаў на 4-ы Усебеларускі зьезд СПД.
 3. Вагучыя справы.
 4. Прычыны важнасьці пытаньняў праьба ўсіх сяброў сэкцыі зьявіцца ЦБ СЭКЦЫІ ПРАЦ. ДРУКУ.

На 12-га лютага г. г. СКЛІКАЕЦЦА
4-ты ўсебеларускі зьезд сэкцыі працаўнікоў друку
 з наступнаю абвештака дзясёць:

1. Баіжэйшыя вадачы друку (дакл. сакратар ЦК КП(б)В тав. Кнорын).
2. Доклад камітэту па справах друку (дакл. т. Шыпіла).
3. Справаздача ЦБ СПД СССР.
4. Справаздача ЦП саюзу друкароў Беларусі (дакл. тав. Санчук).
5. Справаздача ЦБ СПД Беларусі (дакл. тав. Шуневіч-Трацьцякоў).
6. Выбары Цэнтральнага Бюро СПД Беларусі.
7. Выбары дэлегатаў на VI усеаюсны зьезд СПД.

Зьезд пачнецца а 11 гадзіне раніцы ў памяшканьні клубу ДРУКАРОЎ (Ленінская вул., 13).
 На ўсіх пытаньнях, зьвязаных з арганізацыяй зьезду, зьявіцца да старшыні арганізацыйнай камісіі т. Бутомова (рэд. «Зьвязды»).

Старшыня ЦБ СПД ШУНЕВІЧ-ТРАЦЬЦЯКОЎ.

БІБЛІЯГРАФІЯ
Кнігі да дзясёцігодзьдзя Чырвонай арміі
 (Для вадырчаванага чытача)
 Варашылаў, Абарона СССР. 3-е дадатковае выданьне. «Военный Вестник» 1928 г. 224 стар. Ц. 1 р.
 Акрамя дакладу т. Варашылава на 4-м зьездзе Саветаў у кнігу ўключаны прамоў т. Варашылава на красна-прэсь-венскай раб. канфэрэнцыі і на 15-м партызьездзе.
 Гэтыя прамоў асьвятляюць рад новых момантаў у пытаньнях абароны краіны і будаўніцтва ўзброенае сіл.
 Фрунзэ, «Левіі і Чырвоная армія». Доклад на ўрачыстым вясэджаньні Ваіскавой Акадэміі Р.-С. Ч. А., прысьвечаным гадавіне сьмерці Ляіна. Выдавецтва «Военный Вестник». 1928 г. стар. 61. Ц. 18 к.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ
Чарговая лекцыя ў нядзельным камвузе
 У нядзелю, 12 лютага, а 11 гадз. раніцы ў вялікай залі клубу К. Маркса адбудзецца чарговая лекцыя ў нядзельным камвузе на тэму: «Пабудова тэорыі савецкае знамені». Лектар т. Лур'е.
 Літаратура. Ленін, т. XVI—«Эканоміка і політыка в эпоху диктатуры пролетариата», стар. 347—356. Ленін т. XVIII—«О продналоге», стр. 202—212—«О современной экономике России». «Плановое хозяйство» № 4 за 1927 г. Артыкул Л. Леонтьева «К вопросу о природе хозяйства СССР». Бухарин—«Новые открытия о советской экономике в сборнике», «Об экономической платформе оппозиции». «Литератур и Астравіцкія» «Полит. экономия в связи с теорией сов. хозяйства», стар. 356—412.
 Максимум—«Плановое хозяйство» самарадунацыі і блгучыя справы.
 Праьба да ўсіх сакратароў гурткаў зьявіцца сьваечаова.
 У цэнтральным кабінэце агітпрац-работы пры клубе К. Маркса вёсць літатура, якая рэкамэндуецца на праграме заочнае Камвузу.
 — НК РСІ і ЦП саюзу савецкіх і гандльных служ. олікаюць у чацьвер, 9 лютага, а 7 гадзіне ўвечары ў памяшканьні клубу саўгандльскамагчым шэрыую нараду па пытанні рэалізацыі судовае справы.
 Запрашаюцца члены сэкцыі адміністрацыйна-праўнай і РСІ гаспавету, нарэсдадзель, работнікі юстыцыі і міліцыі, а таксама ўсе зацікаўленыя гэтым пытаньнем рабочыя і служачыя.
 — МАКК просіць зьявіцца на вясэджаньне парттрыйкі МАКК, вясэ дзясёць 17-11-23 г., а 6-й гадз. увеч. раўна ў памяшканьні ман. АНК (Энгэльева, 28), наступных таварышоў:
 Банкевіча В. П. (Смалевіцкі РК), Астраўлянчына М. А. (Барэзіноўскі РК), Шыманскага (яч. заводу Кімінітэра, г. Бэлза), Нацэнэльсона К. Ш. (г. Менск), Гомана (Пухавіцкі РК), Ільяхонна П. В. (БДВ), Фунта Т. Е. (яч. б. даўнікоў), Мардооава Е. (Барэзіноўскі РК), Менсака (Белаягорада), Данишэўскаго Б. Р. і Рагоўскаго Р. І. (яч. пааброчных майстэрняў пры БДВ).
 Яч. абавязкова ўсіх памятных таварышоў.
 — Жанадзёл Ляхаўскага райвомау КП(б)В паведамае, што у чацьвер, 9 лютага, а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні клубу К. Маркса (маваг залі) адбудзецца чарговы дэлегатаў сход работнікі і жонак рабочых.
 Праьба зьявіцца без спазьненья.
 — У чацьвер, 9-га лютага, у памяшканьні акругомау МОПР олікаюць вясэджаньне прэзыдыуму па пытаньні правядзэньня кампаніі пратэсту супраць зьезд на «133» і рабоча-саваецкае Грамадаў.
 Яч. старшыня райвомау і член прэзыдыуму абавязкова.
 Запрашаюцца члены райвомау і ач. тэмыстаў МОПР'у.
 — ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМУНІСТЫЧНЫ КЛУБ ІЯН К. МАРКСА, Чацьвер, Вагч.

